Kapitányságom története...

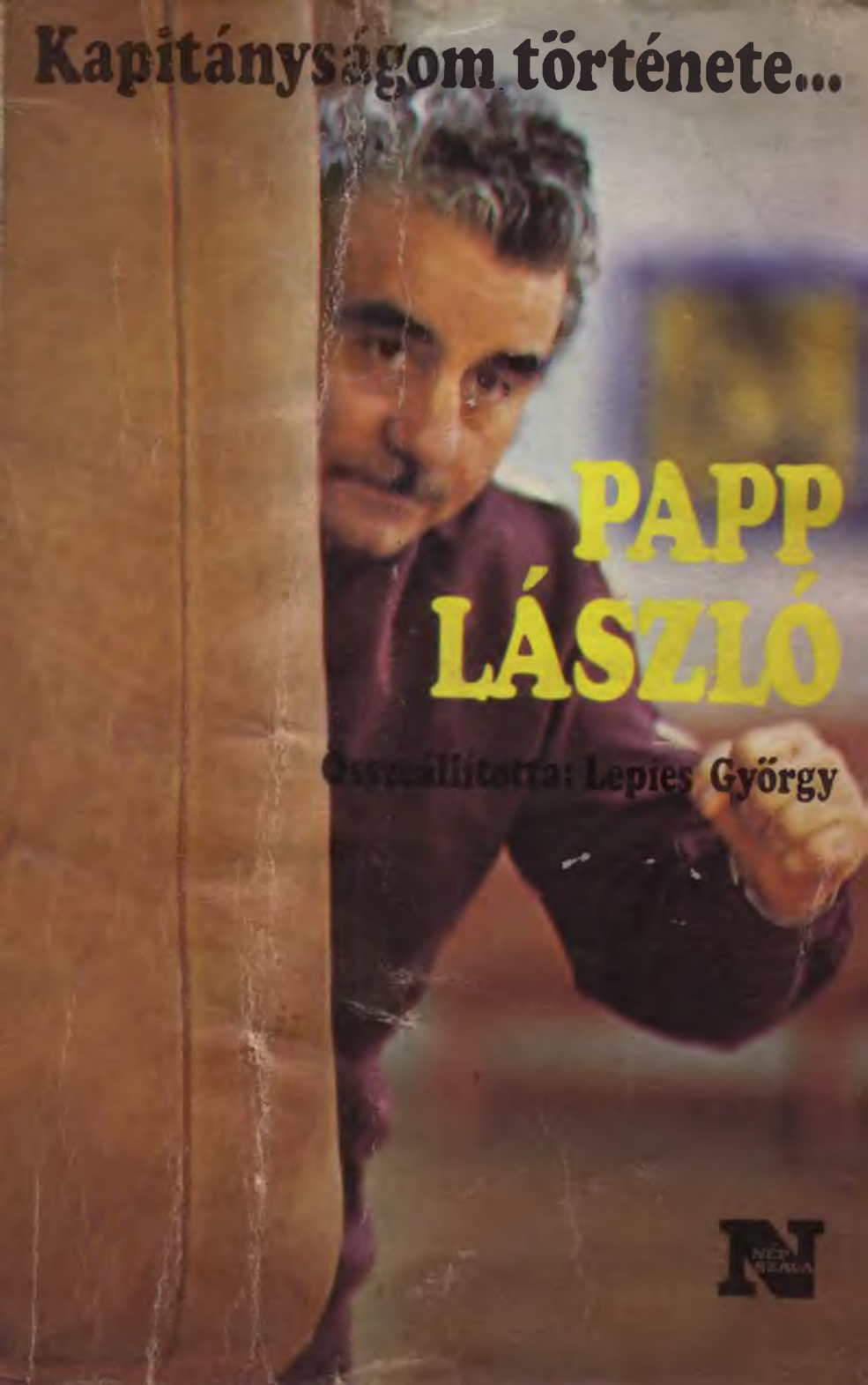

PAPP LÁSZLÓ

Összeállította: Lepies György

NÉPSZAVA

Kapitányságom története . . .
PAPP LÁSZLÓ

Kapitányságom története . . .

PAPP LÁSZLÓ

Összeállította: Dr. Lepies György

Népszava

Előszó

Papp László jelenleg is a magyar ökölvívó-válogatott kapitánya. Kapitányságának mégis van története, mert másodszor tölti be ezt a tisztséget, s bármilyen furcsa, az első megtisztelő megbízatást ő adta vissza, mégis lényegében leváltották. Azután nem sokkal később újra visszahívták. Edzői pályafutását már kezdetben sikerek koronázták, hiszen ahogy a szorító sarkába lépett, máris Európa-bajnokságot nyert Bukarestben Orbán és Gedó. Következett a miskolci junior EB , ahol az utánpótlás nagy győzelmeit vezényelte Papp László. Felejthetetlen marad Madrid is, ahol Gedó, Badari és Kajdi lett aranyérmes.

S ezután, bármily furcsa, Papp Lászlónak a ringen kívül kellett csatáznia.

Már korábban felmerült ugyan, hogy Papp László ugyan nagy versenyző volt, és mint oktató is eredményekre képes, azonban hiányolták: nincs edzői végzettsége. Azaz: nincs arról pecsétes aláírásos papír, hogy ért az ökölvíváshoz. Később más támadások érték. Igényességét ellenségeskedésnek tekintették, bírálatát vádaskodásnak. Szembe kerültek vele edzők, klubok, sőt egy-egy ökölvívója is.

Miért következhetett ez be, melyek voltak az indító okok, valójában hogyan szolgálta Papp László a magyar ökölvívást, és leváltása után a megújított sportvezetés miért hívta vissza Papp Lászlót — erről szól, illetve a magyar ökölvívás másfél évtizedéről Papp László kapitányságának története.

Adler Zsigmond, Papp László Szepesi György mikrofonja előtt

A szövetségi kapitány „trófeái" között

Bukarest

— Még a ringben akartam maradni, de nem engedték. Szerettem volna profi világbajnok lenni, egy hivatalban mégis úgy döntöttek, nincs rá szükség. Tele erővel és a szívemben keserűséggel 1965 januárjában beültem egy hivatalba, reggel nyolctól négyig ott voltam — és nem csináltam semmit. Ez volt életem legborzalmasabb időszaka.

Két évig csak a keserűség gyűlt bennem. Később már attól féltem, magam is elfelejtem a bokszot. Ezért is örültem, amikor a Honvéd szakosztályvezetője, Szenes Dezső felajánlotta, menjek le hozzájuk az edzőterembe, segítsek három rendkívül tehetséges fiúnak az akkor eltiltásban levő Kajdinak, Badarinak és Orbán Lacinak egy kicsit iskolázni.

Hogyan emlékszik erre Kajdi János?

— Lacival egy más világ lépett az edzőterembe. Ahogy ő tette oda a kesztyűt és kérte az ütéskombinációkat, sokkal gyorsabb volt, mint ahogy tőlünk korábban követelték. Néha meg is sértődtünk, mert az általunk jónak tartott ütésekre csak legyintett.

— Egy kesztyűbe bújtatott lajhár gyorsabban mozog, sértegetett bennünket, és néha fel is húztuk az orrunkat. Csak amikor igazán megismertük és rájöttünk, soha sem bántani akar bennünket, csak ráébreszteni hibáinkra, már vele nevettünk, és megfogadtuk tanácsait.

— Már amennyire tudták — emlékszik vissza Papp László. — Mert kutya nehéz dolgom volt. Sokan féltékenykedtek rám, a versenyzőknél pedig tekintélyt kellett teremtenem. Mert azt még elfogadták, hogy a ringben bármelyiket padlóra küldöm, ha akarom, de amikor az életmódra, az edzések keménységére utaltam, már arról beszéltek, hogy az a profivilágban lehetséges volt, ők meg amatőrök.

Bármennyire is bírálták Papp Lacit a mexikói olimpián elszenvedett ringbeli vereségek, valamint az a hatalmas erkölcsi K. O., amely az ökölvívósport történetében a gyűrűlopás címszót viseli, a sportért felelős személyeket ráébresztette arra, hogy a szakmai vezetésben alapvető változtatásokra van szükség.

Az 1969-ben megrendezett bukaresti EB előtt tehát majdhogynem a közvélemény nyomására a Papp László—Adler Zsigmond duót bízták meg a magyar ökölvívó-válogatott vezetésével.

Tehát a papír nélküli, az edzői igazolvánnyal nem rendelkező Papp László a magyar ökölvívósport első embere, kapitánya lett.

— Azt se tudtam, hova kapkodjak. Láttam, hogy a magyar boksz menedzselésében, versenyrendszerében olyan bajok vannak, amelyeknek megoldása nélkül nem lehet előrejutni. A szövetség ragaszkodott a csa-

patbajnoksághoz, a klubokban azonban már nem voltak olyan versenyzők, akik mind egyenrangú ellenfelek lettek volna. Ennek az lett a vége, hogy egyik-másik túl fiatalon ringbe küldött gyereket, akiknek kellő menedzseléssel jövője lett volna, olyan puhára vertek idejekorán, hogy azonnal elment a kedve a bunyótól. Kezdetben már mondogattam ezeket a dolgokat, de senki sem figyelt rám. Különösen azért nem, mert például a bukaresti Európa-bajnokság is másképpen alakult — kicsit jobban, mint gondoltam.

Az Európa-bajnokság előtt (a szerzőnek) így nyilatkozott:

— Csak úgy készültünk fel, ahogyan tudtunk... A munkát ugyanis sok körülmény zavarta. Először is a közös edzések megkezdésekor túlságosan gyenge erőállapotban voltak a válogatottak. Ezenkívül néhány elháríthatatlan akadály is közbejött. Gondolok itt a gyakorlati sérülésekre, de olyasmik is történtek, amelyek egy válogatott csapatnál nem fordulhatnak elő.

Mire céloz? — kérdeztem akkor. A nyilatkozat így folytatódott:

— Sok mindent felsorolhatnék, de talán a legjellemzőbb az, hogy az ökölvívóteremben hónapok óta lyukas a homokzsák, s hiába kérjük, hogy javítsák meg. Vagy ugyancsak több hónapja kérem hiába, vegyenek hat darab stukklabdát, hogy a versenyzők a pontütéseket gyakorolhassák. Nehéz így dolgozni.

S amikor ezek után a várható bukaresti esélyekről faggattam, érthetően kevés reménnyel kecsegtetett.

— Nagy eredményeket senki ne várjon bokszolóinktól. Nem valószínű, hogy a jelenlegi gárda érmeket, győzelmeket tudna szerezni, legfeljebb becsületesen helytállhat, szívvel-lélekkel bokszolhat. S ha csak ennyi valósul meg, akkor már jobban szereplünk, mint Mexikóban.

Papp Lacival együtt dolgozó Adler Zsigmond azonban hozzátette:

— A most kezdődő munka gyümölcse egy-két év múlva beérhet.

Végezetül azonban Papp Laci megnevezte azokat, akiknek tehetségéből meglepetésekre is futja.

— Még nem döntöttem el a teljes csapatot. Gedó kiküldetése biztos. Rajta kívül Orbánban, Kovácsban, Patkósban, Kéziben, Fehérben és Szentesben bízom. A lajosforrási edzőtáborozás jelenti a felkészülés finisét, és itt dől el, kik lesznek Gedó társai.

A bukaresti meglepetés ma már az ökölvívósport történetéhez tartozik. Gedó és Orbán aranyérmes lett, s a többiek is várakozás felett szerepeltek. A két aranyérmes, Gedó és Orbán olyan bokszot mutatott be, amely ismét tömegeket állított a magyar boksz oldalára. Gedó Gyuri pontossága, harcossága, fegyelmezettsége a legszebb, legszimpatikusabb ökölvívóerényeket mutatta. Orbán Laci pedig mintegy az ellentéte, a ring nagy

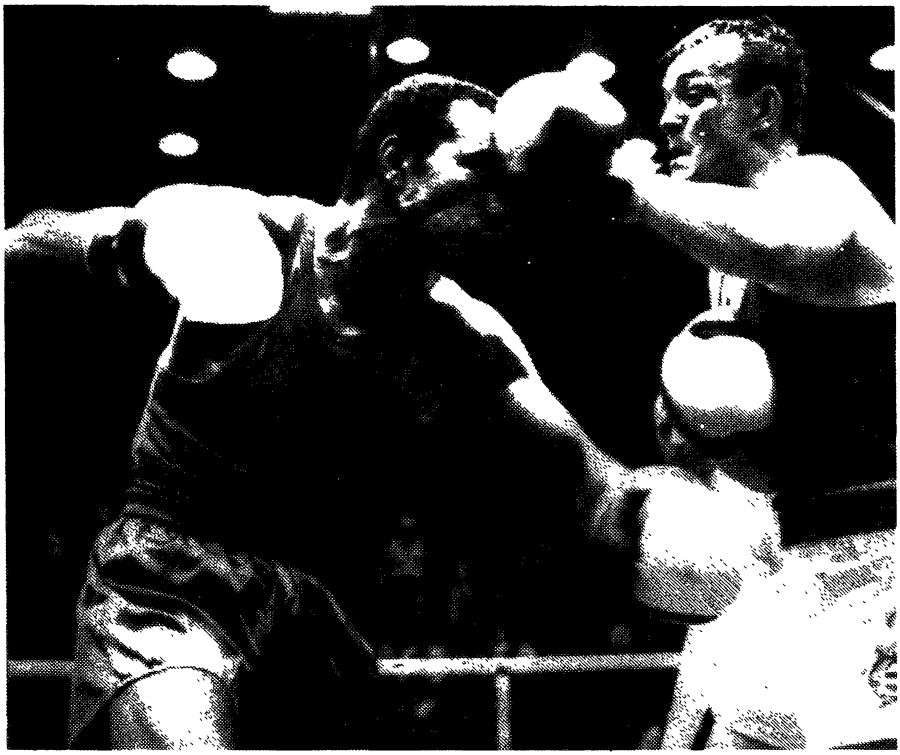

Orbán László egy nehéz ellenféllel

mókamestere. Aki lelkileg töri össze az ellenfeleket azzal, hogy védekezésül fel sem emeli kezét, az ütések elől könnyedén húzza el a fejét, lépked el, és bukaresti ellenfelei mint megannyi Don Quijote vívott szélmalomharcot, el sem találva Orbán Lacit, aki viszont táncából hirtelen nagyokat ütött.

— Ha most visszaemlékszem erre a bukaresti Európa-bajnokságra, azért meg kell mondjam, volt egy kis taktika a nyilatkozatomban. Nemmondom, abban nem bíztam száz százalékig, hogy Gedó és Orbán aranyérmes lesz. De az már akkor is látszott, hogy nagy klasszisok, amikor elkezdtem velük a munkát. Azt is tudtam azonban, hogy a tehetség önmagában nem elég. Ezért is figyelmeztettem őket. Próbáltam sarkallni mindannyiukat arra, hogy még keményebben vegyék a munkát.

Mi volt a változás? Mert ugyan azt mindenki látta, hogy a Papp-tanítványok a menet végén szépen állva maradnak, azzal a szokással ellentét-

ben, ami divat volt az amatőr bokszban, hogy az első három perc után is lerogytak a ringszékre a bokszolók, és az edző, valamint a gyúró olyan ápolásba kezdett, mintha valakit a kómás állapotból kellene visszahozni az életbe. Gedóék azonban a menet végeztével szépen odasétáltak Papp Lacihoz, és minden ceremónia, cirkusz nélkül elkezdtek beszélgetni. Ez az apróság is olyan hatással volt az ellenfelekre, sőt a pontozókra is, hogy annak hamar megmutatkoztak az eredményei.

Mégis, a nagyobb dolog az volt, hogy Gedóék hajlandóak voltak alávetni magukat azoknak a futóedzéseknek, kemény favágásoknak, amelyeket Papp Laci elrendelt. Ez a nagyobb kondíció és erő adta aztán azt az önbizalmat, amivel a ringben sikerült felőrölni az ellenfelet.

— Pedig eleinte sokat kellett kiabálnom a gyerekekre — emlékszik vissza Papp Laci. — Először is a futásnál mindig csalni akartak, de vagyok én olyan régi bunyós, hogy megállapítsam a dresszen lévő izzadtságfoltból is, hogy ki hogyan futott. Volt, amikor úgy kerültek elő, olyan tiszta melegítőben, mint szűzlányok a bérmáláskor és azt állították, hogy befutották a hegyet.

— Nem baj, mondtam.—Akkor most még egyszer elindultok és veletek megyek én is. Nem mondom, volt morgás bőven. De hát akinek nem tetszett, az kapott még egy fejszét is, és jó csomós gyökereket, hogy csináljon belőlük gyufaszálakat.

Ha valaki azt hiszi, hogy a bukaresti siker egyértelmű elismerést hozott Papp Lászlónak, nagyon téved. Bár kétségtelen, a közvélemény a Papp—Adler duó sikerétől volt hangos, az ökölvívósportban más szelek fújdogáltak. Az egyik tábor azt állította, hogy Papp Lacinak egyszerűen csak szerencséje volt, a másik még súlyosabb vádakat hangoztatott, nevezetesen, hogy a sportágban dolgozó lelkes edzők hosszú évek óta ápolgatott termését takarította be egyedül a Papp—Adler kettős.

Valójában szakadás jött létre, ha ekkor még kezdeti stádiumban is volt, elsősorban azért, mert sok emberben motozott az irigység, amit a továbbiakban az táplált, hogy Papp László sikereinek birtokában egyre inkább szerette volna érvényre juttatni a sportággal kapcsolatos elképzeléseit. Ismét terítékre került az ökölvívó-csapatbajnokság megszüntetésének igénye, az egyéni menedzselés, és Papp Laci nem rejtette véka alá: elégedetlen a klubokban folyó ökölvívó-neveléssel.

— Ez a bokszolgatás, ami akkor divat volt a klubok háza táján, tudtam, hogy előbb-utóbb csődhöz vezet. A menők azt csináltak, amit akartak, ügyeltek arra, hogy olyanokkal sparingoljanak, akiket képesek puhára verni, a gyerekek meg azt látták, elég ha valaki tehetséges, aztán már lehet nagy a pofája. Na, ezt a fajta példamutatást próbáltam kiüldözni az edzőtermekből. A válogatottakéból akartam, mert ez volt a feladatom,

de mit tehettem, ha a különböző egyesületekből ilyen szellemű emberek jöttek. Az lett a vége, hogy fegyelmeztem, büntettem, a versenyzők meg szaladgáltak a patrónusaikhoz. Akkor meg jöttek a beszélgetések, hogy így meg úgy, másképp kellett volna mondani, diplomatikusabban fogalmazni meg miegymás. De hát akkor is megmondtam: egy bokszolót nem lehet vattázni, az nekem ne lelkizzen. Mert a ringben az ellenfele sem udvariaskodik vele. A boksz nem olyan, mint a futás vagy az úszás. Hogy aki utolsó lesz, annak se lesz semmi baja. Mert például, ha egy futót lekörözneknek, az még lihegve beér a célba, de az a bokszoló aki tudásban ennyire alulmarad ellenfelével szemben, azt a mentők viszik el.

A pofonokról beszélt Papp Laci, és közben neki is el kellett hajolgatni, mert néhány ütést el kellett hárítania. Hogy honnan jöttek? Papírfedezékek mögül. Mert már nemcsak az merült fel, hogy Papp László nem rendelkezik edzői vizsgával, hanem az is, hogy túlzott igényeket támaszt, elsősorban az egyesületekkel szemben, másrészt agyonhajszolja az ökölvívókat.

Mindezekre csattanós választ a miskolci junior ökölvívó EB adott.

Miskolc, junior EB

Miskolcon a junior Európa-bajnokságon öt fiatal magyar ökölvívó lett aranyérmes. A szorítósarokban Papp László állt, tanácsaira úgy figyeltek a fiatalok, és személyi varázsa olyannyira szárnyakat adott nekik, hogy felülmúlták önmagukat.

Mégis.

Több mint egy évtizeddel az emlékezetes esemény után, Papp László arról beszélt, hogy valójában csekély köze van az eredményhez.

— A kitűnő utánpótlásedzők készítették fel a gyerekeket. Az érdem szinte teljes egészében az övék. Én csak azt vallom magaménak, amit ott, a szorítósarokban segítettem a gyerekeknek. Viszont az is tény, hogy a felelősség a válogatásért, a mérkőzésekre adott taktikáért, egyszóval a juniorválogatott szerepléséért az enyém volt. Magam is túlzottnak tartottam, hogy akkorjában a juniorok sikerét csak nekem tulajdonították, hiszen közös munka volt. De nem nagyon morogtam miatta, mert azt is tudtam, hogyha a gyerekeket puhára pofozzák a ringben, akkor a balhét nekem kellett volna elvinnem.

Az emlékező Papp László, aki versenyző korából megőrizte azt az egyénies Papp László-s mosolyt a bajusza alatt, most azt mondja, írjam csak meg, hogy közös siker volt. Legalább akik akkorjában veszekedtek emiatt velem, megnyugszanak.

Mert a miskolci juniorbajnokokkal összefüggésben, sok ellentmondó vélemény kelt szárnyra még a madridi Európa-bajnokság előtt és azt követően, amikor közülük jó néhányan eltűntek az ökölvívósport süllyesztőjében.

Hogyan is tették fel a kérdést Papp Lászlónak az 1971-es madridi Európa-bajnokság előtt?

Madrid

— Nem lehetett volna többet elindítani a juniorbajnokok közül Madridban? — hangzott el egy Európa-bajnokságot megelőző sajtótájékoztatón.

Papp László akkor így felelt:

— A fiatalok töretlen fejlődése érdekében határoztunk úgy, hogy közülük csak Botos kerül a csapatba. Hogy miért? Többségük még valójában tapasztalatlan, éretlen versenyző, és akik mégis számításba jöhettek, Botos, Nemec, Csjeff és Réder a keretben kaptak helyet, ott derült ki, hogy különböző okok miatt, sérülések, ringláz, erőviszonyok, még nem teljesen érettek a felnőtt versenyekre.

— Vajon a fiatalok nem veszítik kedvüket emiatt? — kérdezték akkor Papp Lászlótól.

— Nem hiszem, velük éppen úgy foglalkozunk, mint a többiekkel, minden nap komoly edzések, ha kell, négyszemközti beszélgetéseket folytatunk, szóval törődünk velük. Persze, személyes ügyeiket nekik kell megoldaniuk. Én nem vagyok dada ...

Mit is ígért Madrid előtt Papp László?

— Eredetileg úgy terveztük, hogy teljes csapattal veszünk részt az Európa-bajnokságon, azután a felkészülés tapasztalatai ezt az elképzelést megváltoztatták. Előbb hét főre csökkentettük, majd nyolcra emeltük a résztvevők számát. Ezekről a fiúkról elmondhatom: nagyon szorgalmasan, lelkiismeretesen dolgoztak, és észrevehetően javultak technikailag, taktikailag is.

Az esélylatolgatásra utaló kérdésekre is hajlandó volt válaszolni.

— Nem szeretek jósolni, mert ebben a sportágban különösen nehéz előre megmondani, mi lesz a három menet alatt. Talán annyit mégis megkockáztathatok, hogy elsősorban Gedó, Badari, Kajdi és Botos formája biztató.

Az ökölvívók, akik eleinte értetlenül álltak Papp László különleges edzői stílusa mellett, még Madrid előtt is meglepődtek. Egyrészt zavaró

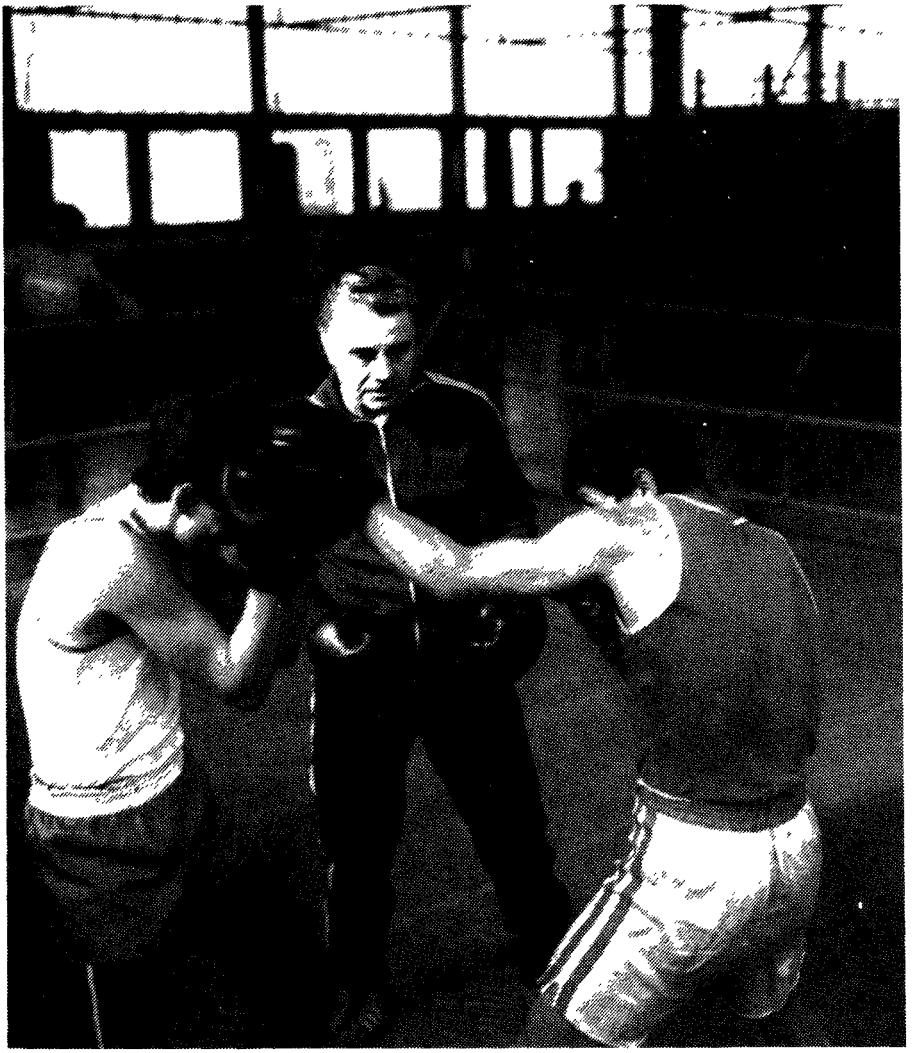

Papp László oktat

volt számukra az a nyíltság, ahogy az ország közvéleménye előtt Papp László elmondta mindazt a gondot és problémát, ami az edzőtermekben sűrűsödött. Nem titkolta a közvélemény előtt a gondokat, hanem eléje tárta. És az edzőtáborban is furcsának tűnt, hogy nem tette szóvá, ha va-

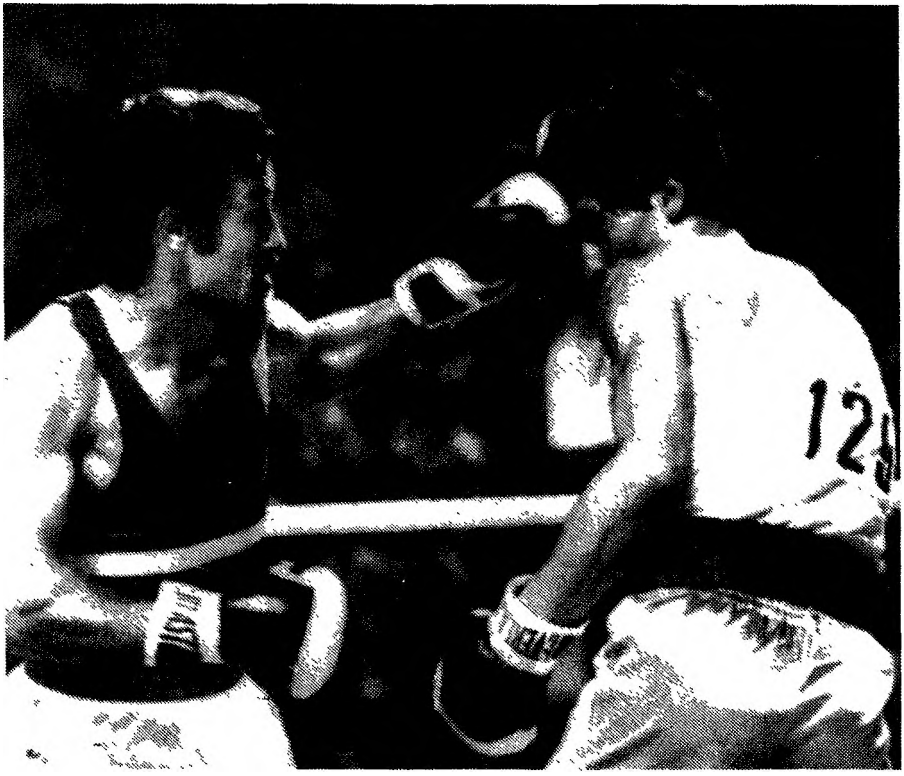

Botos András, aki többre vihette volna

laki az ebédhez megivott egy fél üveg sört, vagy ha a pihenőben rágyújtott egy cigarettára.

— A megszokott életkörülmények közül valakit kiragadni éppen olyan hiba, mint mértéktelenül enni vagy inni. Én nem tiltom meg senkinek, aki az egyesületében már megszokta, hogy rágyújtson egy cigarettára, vagy a vastag ebédet néhány korty sörrel leöntse.

Amúgy nem hivatalosan pedig odasúgta az újságíróknak:

— A túlzásokat persze nem tűröm. Ha észreveszem, az illető másnap velem iskolázik.

Madrid!

A Papp—Adler duó vezette ökölvívó válogatott harmadik állomása. Bukarest a nem várt sikerek színhelye volt, Miskolcon bemutatták, mire

A mester — Adler Zsigmond — és a tanítvány — Papp László — „beszélget"

képesek a fiatalok, Madridba pedig olyan magyar ökölvívó-válogatott utazott, amelyben a korábbi években már bemutatkozott tehetségek mellett ígéretes fiatalok is voltak. A sok vita, a Papp László-féle következetesség nyomán fizikailag is olyanok voltak, akiket bárki ellen nyugodtan ringbe lehetett küldeni.

Nem véletlen, hogy amikor a Pedro Escamilla című lap az első forduló esélyeit latolgatta, arról írt, hogy három magyar ökölvívó már a legjobb nyolc között van.

A spanyol lap, úgy látszik, elég jól ismerte a magyar bokszot és az európai erőviszonyokat, hiszen két napig csak győztek a magyar ökölvívók.

Kedden, hajnali fél kettőkor szakadt meg ökölvívóink madridi győzel-

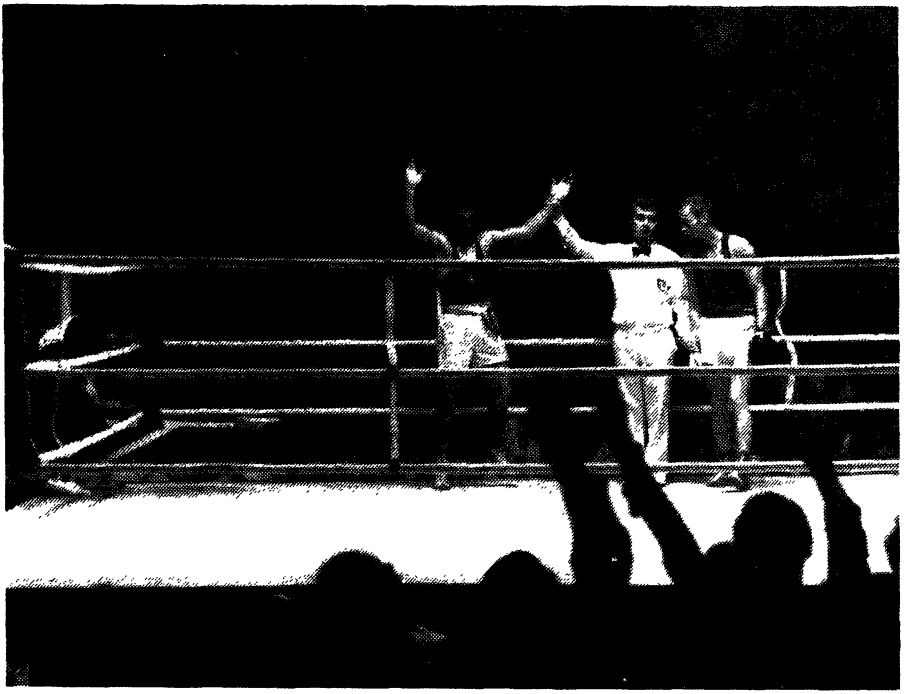

Kajdi győz a madridi szorítóban. Megszületett az aranyérem

mi sorozata. A félnehézsúlyú Tóth Imre bizonyult „könnyűnek" a lengyel Gortat-tal szemben. Na, nem sokkal, mert a két fiú között jelentős tudáskülönbségről szó sem volt. Így aztán a közönség élvezte is a küzdelmet, a kemény ütésváltásokat, és a mérkőzés kimenetele sokáig kétséges is volt.

Érdemes idézni, hogyan számolt be a tudósító ennek a napnak a küzdelmeiről.

»A kedd délutáni program első magyar résztvevőjének, Badarinak győzelme is kétséges volt a francia Cosantino ellen. A kitűnő képességű francia ökölvívó taktikázni próbált, s Badari nehezen találta meg tartózkodó öklözése ellenszerét. Viszont szorgalmasan gyűjtögette a segédpontokat, s ez végül pontozásos győzelmét eredményezte. A „kis döntőnek" is beillő mérkőzés akciószegény volt, színvonala a várakozás alatt maradt.

Annál nagyszerűbb, vérbeli ökölvívócsatát hozott a váltósúlyúak küzdelme, ebben Kajdi és a román Zilbermann találkozott. Kajdi az első

menetben lerohanta nagynevű ellenfelét, aki csak ritkán tudott közbeütni. A második 3 percben kiegyenlítettebb volt a küzdelem, mindkét oldalon gyakran csattantak kemény ütések. A befejező harmadban a nagyszerű formában levő Kajdi erősített, tovább növelte előnyét, s végül megérdemelt pontozásos győzelmet aratott, 4—1 arányban. A pontozás eredménye: 60—58, 58—59, 59—57, 60—57, 60—59.

— A második menettől elégedett voltam Badarival — mondta Papp Laci, akinek higgadtságát, pedagógiai érzékét és egészséges humorát nem győztük csodálni. Arcáról soha nem lehet leolvasni, hogy elégedett-e vagy sem, nem beszél elhamarkodottan, de amit mond, annak mindig súlya van.

Amit viszont a pontozóbírók csinálnak, annak már kevésbé. Előfordult például, hogy a luxemburgi bíró rendkívül alacsony pontszámmal, 19—18 pontarányban hozta ki jobbnak a győztest. Vagy egy másik példa: az ír pontozó a második menetben döntő fölénnyel véget ért találkozón a harmadik menetet is pontozta 60—58 arányban; még szerencse, hogy a győztes javára . . .

— Sajnos, nem egységes a pontozás szelleme, s hiába tartanak naponta fejtágítót, a közönséget és a résztvevőket nem nyugtatja meg, hogy ugyanazt más és másképpen ítélik meg — mentegetődzött társai nevében Kelemen Imre, a magyar pontozó.

Az egyik mérkőzés szünetében a sajtóirodában a televízió éppen bikaviadalt közvetített, és a „felszarvazott" torreádort a kamera a kórházi ágyig is elkísérte.

— Mit érez? Gyűlöli a bikát? — kérdezte a riporter a bepólyázott fejű bikaviadort, mire az csodálkozva visszakérdezett:

— Miért gyűlölném? A legtermészetesebb, hogy védekezik. Én vagyok a hibás, mert nem vigyáztam.

Ez a néhány szó adta az ötletet, hogy az orvosi szobába belátogassak, ahol éppen a portugál Dos Santos felszakadt szemhéját varrták össze.

— Haragszik a román Strumpra? — kérdeztem a hetyke bajszú, dagadt képű fiútól.

— Dehogy haragszom. Éppen úgy vele is megtörténhetett volna. Csak ha valaki sportszerűtlen, és szándékosan követ el szabálytalanságot, akkor leszek mérges . . .

— No, és a bírókra?

— Az egészen más. Ők a nevető harmadik szerepét játsszák . . .

Az orvosi szobát egyébként ritkán használják, és csak az érdekesség kedvéért jegyzem meg, hogy az első páciens Juhász lengyel ellenfele volt. A szája szakadt fel . . . Azóta mindössze egy kéztörés és néhány kisebb sérülés történt, mert a küzdelmek példásan sportszerűek.

Este Gedó az olasz Udelló ellen lépett szorítóba, s a két nagyszerű ökölvívó találkozóját hatalmas érdeklődéssel figyelte a közönség. Gedó az első pillanattól kezdve tisztábban öklözött és ütött, mint olasz ellenfele. Azonban az első menet végén egy szabálytalan, visszakézből adott ütéstől megszédült, s a földre is került. Majd, a gongszóval szinte egyidejűleg, ismét a padlóra esett. A pontozókat azonban nem befolyásolta a szabálytalanság, és a jobban öklöző, végig szebb ökölvívást nyújtó, s e két momentumtól függetlenül fölényben levő magyar öklözőt hozta ki győztesként.

Légsúlyban, sajnos, nem folytatódott tovább a mai nap magyar győzelemsorozata. Junghaus, szoros mérkőzésen, szép öklözéssel vereséget szenvedett a román Gruescutól. Juhász pedig a lengyel Denderisztől — ez utóbbiban a pontozók is közrejátszottak.«

— Egyébként az Európa-bajnokságnak ezután olyan időszaka következett — bosszankodik még ma is Papp László —, amelyben a bokszolóknak nem annyira az ellenfelekkel, mint amennyire a pontozóbírákkal kellett megküzdeniük. És ez nemcsak ránk, magyarokra vonatkozott, a többiekre is. Például megtudtuk azt, hogy a helyi szervező bizottság egyik rangos tagja kérte az Európai Ökölvívó Szövetség vezérkarát, hogy hassanak oda: minél több spanyol versenyző jusson tovább, mert akkor nagyobb lesz a közönség és nem éri csalódás a hazai tábort. A nemzetközi vezetők természetesen elutasították a kérést. De a ringben azért nem mentek rendben a dolgok.

— Például amikor Orbán szerintem igenis nyert az ír Nash ellen, a lelátón elszabadult a pokol. A felborzolt kedélyek sokáig nem is csillapodtak, hiszen a hangulatot nemcsak az feszítette, ami a bírák és a versenyzők között lezajlott, hanem az is, hogy a közönség a spanyolok gyengébb szereplése miatt elégedetlenkedett.

A Botos—Rubio (spanyol) mérkőzés szinte első számú téma volt a madridi lapok hasábjain. Ilyen címek is voltak: A bírói maffia elrabolta tőlünk az aranyérmet. Egyébként egy másik spanyol lap maffia megjelölése a Juhász—Denderisz mérkőzés pontozóit illette. Ekkor már a magyar versenyzőt sajnálták.

Mindezek ellenére a magyar versenyzőknek jól ment az öklözés. Szerda estig már négyen kivívták azt a jogot, hogy fölléphessenek a győzelmi emelvény valamelyik fokára. Junghaust pedig vigasztalták, amiért nem sikerült nyernie, s a versenyző elsősorban a pontozásra panaszkodott.

— Amit évek óta elhanyagoltak, azt hat hét alatt nem lehetett bepótolni — állapította meg Papp Laci, utalva Junghaus esetére. De hozzátette: — Junghaus Guszti Madridban nem okozott csalódást, jól verekedett, igazi versenyzői erényeket csillogtatott a ringben.

— A magyar táborban nemcsak jó volt a hangulat, hanem mindenki bízott abban is, hogy aranyakkal megyünk haza. Nekem csak a gyerekeket kellett csitítgatnom, hogy ne igyanak előre a medve bőrére, mert a finálében kemény öklű fiúk lesznek rajtuk kívül is, meg aztán láttam én már ringben győztest pontozóknál vesztessé fokozva.

A tény azonban mégiscsak az volt, hogy a madridi ökölvívó EB-döntőjébe négy-négy magyar, román és szovjet, három-három lengyel és NDK-beli, két jugoszláv, illetve egy-egy nyugatnémet és spanyol ökölvívó jutott.

Nem volt köztük sajnos Orbán Laci, akit a többiek vigasztaltak, s aki úgy tűnt, akkor legszívesebben sírt volna a méregtől.

— Úgy éreztem, megnyertem a mérkőzést — mondogatta azon a madridi péntek délelőttön. — De sajnos olyan szerencsétlenül léptem bele Antoniu jobb csapott horgába, hogy azt már a pontozókkal nem tudtam feledtetni. Hiába ütöttem ezután többet és tisztán.

S mitől voltak boldogok a többiek? Kajdi az elődöntőben olyan harmadik menetet diktált, amitől eltátotta száját a madridi EB közönsége. Badari is a harmadik menet végén verte meg az Európa-bajnok Dumitrescut, Gedó pedig szinte besétált a döntőbe.

— A finálára, bevallom, alig emlékszem. Csak azt tudom, hogy Zsigával megpróbáltunk egymással humorizálni, hogy levezessük a bennünk feszülő indulatokat, aztán már csak a bokszot láttuk. Arra figyeltünk, az ellenfeleknek mik a gyengéi, milyen tanácsot adjunk a szünetekben.

Hogyan is zajlott le ez a magyar ökölvívósport számára talán az egyik legfényesebb diadalt hozó Európa-bajnokság döntője? Hát úgy, hogy a magyar tábor már Gedó mérkőzése után ujjonghatott.

A közönség már az első menet végén tapsolta Gedót, mint egy Európa-bajnokot. Nem vitás, a román Mihai kemény ellenfél volt, de Gedó szívesebben lépett vele szorítóba, minthogy a spanyol Escuderóval bokszoljon, hiszen a pontozást ismerve, a spanyol ellen csak kiütéssel nyerhetett volna. S bár a román Gedónál erősebb testi felépítésű volt, a magyar ökölvívó végig fölényben bokszolt. Sőt a harmadik menetben majdnem ki is ütötte a románt.

— Érdekesség, hogy Gedó György az Európa-bajnoki eredményhirdetés után így jött oda hozzám — emlékszik Papp László. — Laci bácsi, de jó, hogy szót fogadtam magának, egész évben keményen dolgoztam.

— Ez volt az én igazi győzelmem. Bár azóta többen megfogadták volna mindazt, amit akkor Gedó pontosan megfogalmazott. Akkor nem lett volna a győzelmekben a hét szűk esztendő.

Akkor azonban még néhányan Gedó útját járták.

Így például Badari Tibor — hej, ha ő is megmaradt volna a Madrid

előtti szorgalomnál! —, aki a Marca című lap szerint az Európa-bajnokság titkos esélyese volt. Ellenfele, a szovjet Hmelnyikov azonban borzasztó kemény öklözőnek bizonyult. Emlékszem, szívszorongva vártuk az eredményhirdetést. S a pontozók ezúttal nekünk kedveztek, mert Badarit hirdették ki győztesnek, 3:2 arányban. Badari pedig, amíg az eredményhirdetésre várt, bevallotta, „azt hittem, Hmelnyikov győzött, sokkal keményebb volt, mint vártam".

Badari győzelmével megnőtt az étvágy. Botos a lengyel Tomczyk ellen verekedett, és reméltük, győzni fog. Bár azt is tudtuk, hogy nagyon nagy fölénnyel kellene nyernie vagy kiütéssel ahhoz, hogy Európa-bajnok lehessen. Botos élete első Európa-bajnokságán nagyszerűen helytállt, de maga is elismerte: „Tomczyk jobb volt, megérdemelte a győzelmét. Még akkor is, ha úgy érzem, mindent megtettem, ami erőmből és tudásomból tellett."

Még egy kis ünneplés következett Madridban, amikor kihirdették Orbán bronzérmét, és jött az a felejthetetlen mérkőzés, Kajdi és Wolke között, amelyre az ökölvívósportban talán még ma is emlékeznek.

Ez pedig így zajlott le: „Az összecsapás a magyar versenyző fölényével indult. Az első menetben Kajdi villámgyors ütéssorozatokkal lepte meg az NDK olimpiai bajnokát, és Wolke gyakran menekült kettős fedezékbe. A második menetben az NDK-beli versenyző megpróbálta a maga javára fordítani a mérkőzést. Óriási akarással, lendülettel ment-ment előre, és azt sem bánta, ha Kajdi ütései gyakran csattannak a fején, csak végre elhelyezhessen egy nagy ütést. Ez azonban nem sikerült, Kajdi jól táncolt el a félelmetes öklök elől, s már az első hat perc után bízhattunk a magyar versenyző győzelmében. A harmadik menetben sok volt a dulakodás, kapaszkodás, fejelés, s az egyik közelharc után Kajdi szemöldöke megsérült. Fél perccel a befejezés előtt a vezetőbíró Kajdihoz hívta az orvost, és félő volt, hogy egy ringen kívüli döntés megakadályozhatja a szép magyar győzelmi sorozatot. Szerencsére azonban Kajdi ugyanolyan finist mutatott be, mint elődöntőbeli török ellenfele ellen, s ez a hajrá meg is pecsételte Wolke sorsát."

Kajdi amikor átölelte Papp Lászlót, a fülébe súgta:

— Életem legszebb vágya teljesült ezzel a győzelemmel.

— Megértettem Jancsit — emlékszik vissza Papp László —, hiszen nagyon fontos volt neki, hogy a Mexikót követő eltiltás után úgy térjen vissza a ringbe, ahogyan az a tehetségéhez illett.

A nagy madridi verseny értékelésére pedig álljon emlékeztetőül az a néhány mondat, melyet Papp László közvetlenül a döntő után mondott.

— Most már nyugodtan mondhatom, hogy bíztam ezekben a gyerekekben, és ők is becsületesen betartották azt a megállapodást, amit az év

elején kötöttünk. Ahhoz, hogy három Európa-bajnokságot nyertünk és egy ezüstöt, valamint egy bronzérmet is hazahozhattunk, nemcsak az ő tudásuk, hanem sportszerű magatartásuk, gondolkodásmódjuk is hozzájárult. Amikor nekem gratulálnak, ők is megérdemlik, hogy megszorítsák mindegyikük kezét, külön-külön.

Már a madridi győzelmek idején egyre-másra felvetődött a kérdés: ezek a győzelmek mit érnek majd az olimpián? Az azonban nyilvánvaló volt, hogy Papp Lászlónak és Adler Zsigmondnak a madridi csapatra kell építeni a müncheni olimpiai gárdát.

— A siker azonban nemcsak a nagyszerű pillanatokat konzerválja, hanem megjeleníti azokat az indulatokat is, amelyek nem viszik előbbre a dolgokat. Például azt, hogy a madridi sikeremberek többet ünnepeltették magukat, mint amennyit szabad lett volna, és kevesebbet töltöttek az edzőteremben, mint amennyire szükség lett volna. Ebből természetszerűleg viták kezdődtek, és ebben nem mindig támogattak engem a klubedzők, néha még a saját környezetemben is vitáim voltak.

És erről a sportág háza táján sokkal többen és többször beszéltek, mint szakmai kérdésekről, a versenyzők felkészítésének korszerű rendjéről, vagy akár arról az egyre feszítőbb kérdésről, hogy reformra szorul a magyar ökölvívás versenyrendszere, baj van az utánpótlással, a sikerek ellenére megszűnnek az ökölvívó-szakosztályok stb.

München

— A müncheni olimpiára, megmondom őszintén, a madridi sikerek hangulatában utaztunk. Annak ellenére, hogy az olimpia előtt sem a válogatott, sem a sportág háza táján nem volt a legnagyobb egység. Lényegében azonban, akik korábban aranyérmesek voltak, legalább ugyanolyan tudással utaztak Münchenbe is, mint annak idején Madridba. Már csak az volt a kérdés, hogy vannak-e olyan ellenfelek, akik jobbak mindazoknál, akik a madridi szorítóban bokszoltak ellenünk.

— Nagy izgalommal vártuk a sorsolást, mert féltünk attól, hogy netán az első fordulóban bekövetkezik egy nem várt vereség, s akkor az megronthatja az egész csapat hangulatát. Kajdi, Gedó, Botos és Orbán László sorsolása kedvező volt. Gedó és Botos thaiföldi ellenfelet kapott, Kajdi a holland Vrij, Orbán pedig a marokkói Sourour ellen kezdett. Tóth Imre helyzete nehéznek ígérkezett, hiszen az ugandai Ouma ellen kellett kezdenie, s győzelme esetén jugoszláv Európa-bajnok Parlov következett volna. Rédei a román Európa-bajnok Alexevel kellett hogy a szorítóba lépjen.

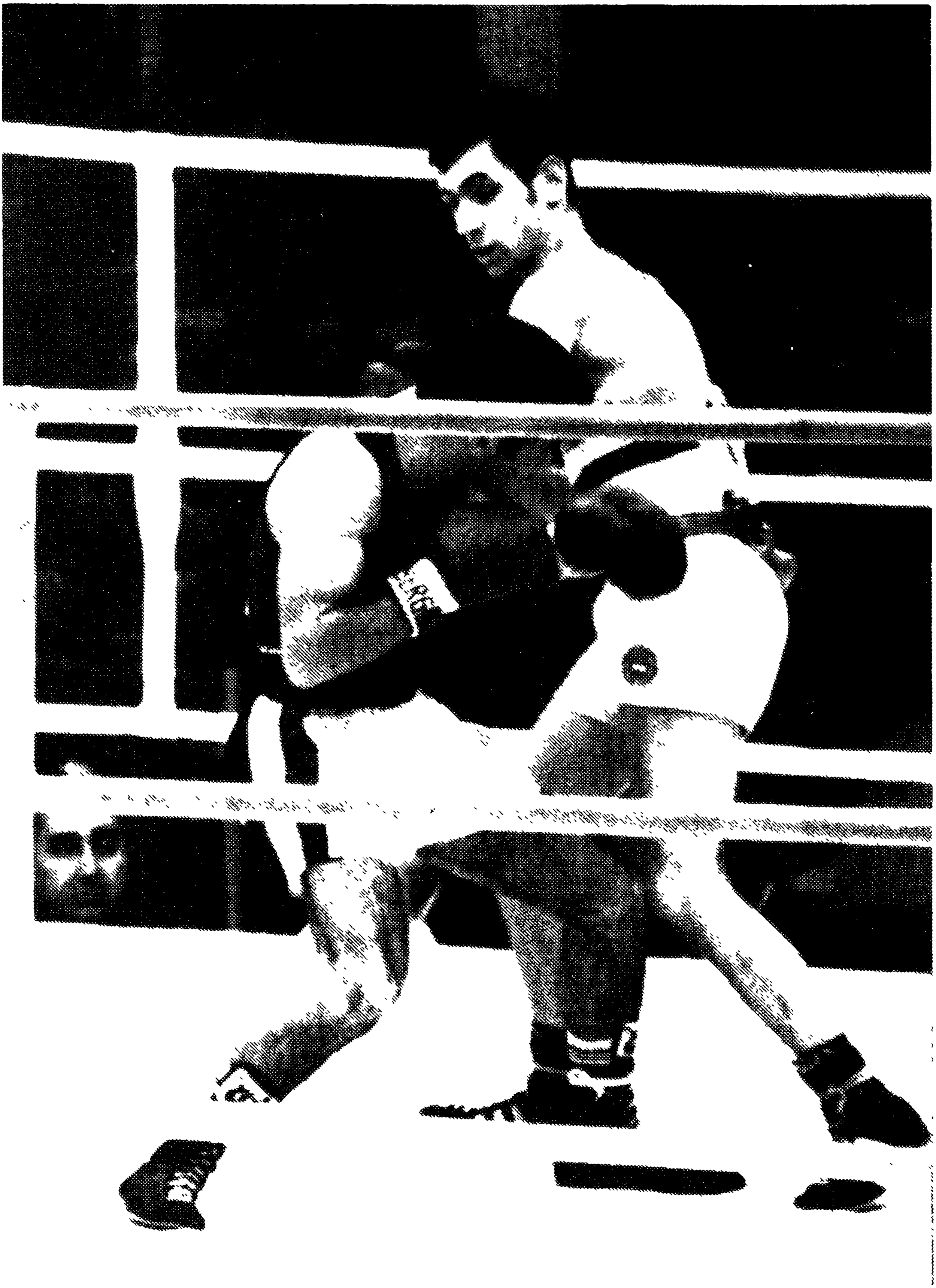

Gedó György bokszol a müncheni olimpián

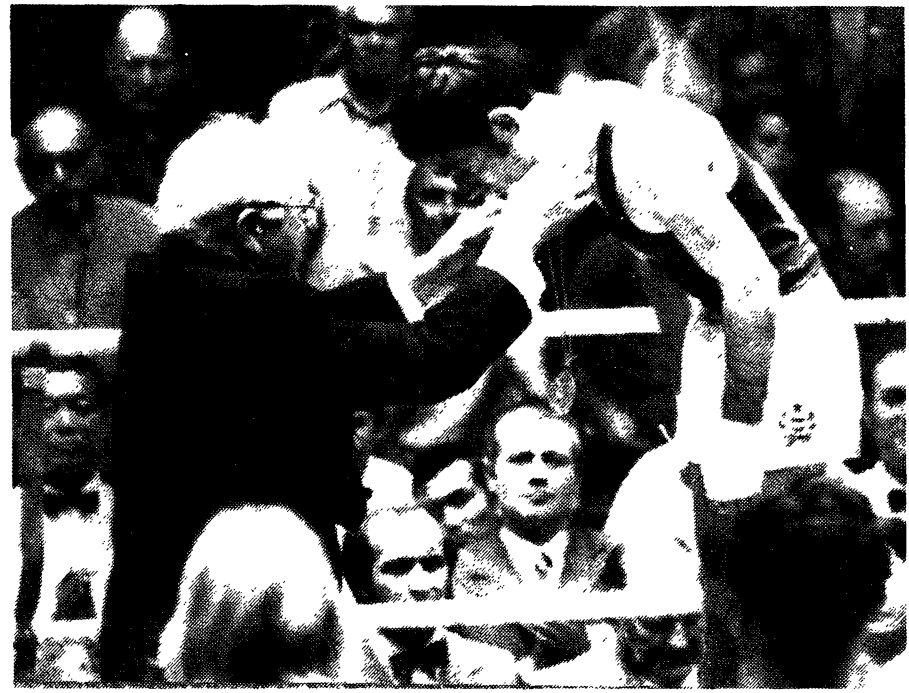

Gedó György Münchenben Averi Brundage-től átveszi az olimpiai aranyérmet

Kajdi a holland Vrijt lényegében leiskolázta, egyetlen izgalom akadt csak, hogy egy tuneziai pontozóbíró Kajdi lényegében könnyen nyert mérkőzését a holland Vrijnek ítélte. Kajdi következő ellenfele tehát a mongol Bandi lett, akit láttam bokszolni egy ghanai versenyző ellen, elég keveset mutatott, nem féltettem tehát Jancsit, hogy nem jut tovább ellene. A később történtek igazolták is optimizmusomat, mert Jancsi ezt a Bandi gyereket a padlóra küldte, és erre a napra még volt egy örömhír: Orbán nehéz mérkőzésen ugyan, de biztosította a továbbjutást. Sajnos azonban ezen a mérkőzésen Orbánnak felrepedt a szemhéja, mert Carpetti minden szabályosat és szabálytalant megtett azért, hogy valamilyen formában megakadályozza Orbán győzelmét.

Kajdi Jancsi ellenfele a legjobb nyolc között az angol Hope volt. Az Antillákról származó, fekete bőrű, Londonban élő, Kajdinál 12 évvel fiatalabb, de 3 centivel magasabb fiú még pihent volt, mivel mérkőzés nélkül jutott el Kajdiig, ugyanis korábbi ellenfele, egy portugál, sérülés miatt nem állhatott ki. Gedó ez idő alatt amúgy lendületből vette az aka-

dályokat. Az ausztrál Talbot ellen nyert, és szokott óvatossága ellenére ezúttal kijelentette, hogy sokkal nehezebb mérkőzésre számított, nagyszerű erőben érzi magát.

Tehát lényegében a Papp—Adler duó újabb sikere érett, hiszen négy magyar ökölvívó küzdhetett Münchenben is az éremért. Kevesen tudják, hogy nem is annyira a döntőben, mint az éremért folytatott csatákban lehet látni a legöldöklőbb küzdelmeket. Hiszen itt az a tét, hogy valaki bekerül a reflektorfénybe, vagy marad az ismeretlenségben. Hope például nagyon fogadkozott, hogy Kajdit padlóra küldi.

Az első menet sajnos úgy is kezdődött, hogy Hope meglepetést okozhat. Kajdi csak a második menettől kezdve vette át villámgyors ütéseivel, sorozataival az irányítást, és került fölénybe. Ekkor azonban a fekete bőrű fiú ragyogóan állta Kajdi ütéseit. A harmadik menetben az angol ment előre, Kajdi pedig hatalmas horogütéseivel csépelte, keresztbe verte egyre jobban fáradó ellenfelét.

— Próbáltam integetni is Jancsinak a sarokból, hogy többet üssön, hármakat, aztán hagyja ott, s ha nem is ezt csinálta pontosan, de a Madridban láthatott hajrát elő tudta húzni a fiókból, és ezzel egyhangú pontozással győzött Hope ellen.

Orbán kivételes technikáját csillogtatta a müncheni szorítóban is, és ő is az érmesek sorába lépett, amikor egy dél-koreait 4—1-re vert. Botos András, aki már korábban a legjobb négy közé jutott, egyedül szenvedett vereséget az elődöntőben a szovjet Kuznyecovtól, és bronzérmes lett, míg Kajdi, Gedó és Orbán a szép müncheni vasárnapon az aranyéremért küzdhetett. Közülük csak Gedó Gyuri volt maradéktalanul boldog este is. Igaz, a koreai Kim U Gil technikás, állóképes bokszolónak bizonyult, Gedó azonban nem hagyta kibontakozni, felőrölte nagyobb akaraterejével, kondíciójával, és győzött. Az ellenfelet a bokszban lelkileg is meg kell verni. És Gedó azért győzött, mert maga is érezte, hogy vitathatatlanul jobb mindenkinél.

Orbán a lengyel Szczepanskitól, Kajdi Jancsi pedig a kubai Correától kapott ki, meggyőződésem, mindent megtettek azért a ringben, hogy nyerjenek. De Kajdi nem bírta a harcot erővel, azért, mert mint később kiderült, bordaközi zúdódása volt. Persze ettől még nem kellett volna túl korán elfáradni. Edződni természetesen Münchenben már késő volt. Az ezüstérmesek, a többiek számára is tanulság lehetett, hogy azt, amit az edzések alatt elmulasztottak, az nem pótolható a ringben semmivel.

A vezetők a magyar ökölvívó-válogatott olimpiai szereplésével elégedettek voltak, és lényegében maguk a versenyzők is inkább szerencsétlennek érezték magukat, mintha az tudatosodott volna bennük: többet

kellett volna tenni a hétköznapokon. Ezért következtek azok a konfliktusok, amelyek miatt gyakran került terítékre az újságokban is a bunyó.

— Tudom jól, hogy nehéz dolog valakinek hosszú éveken át a magánéletet alárendelni a sportnak. Nem is mindenki képes erre. Megértettem Kajdi Jancsit is, aki az olimpia után úgy döntött, nem bírja vállalni azokat a terheket, amit egy válogatott ökölvívónak viselnie kell.

— A többiek azonban egyre-másra véleményt formáltak a válogatottban zajló edzések és követelmények, valamint a klubedzéseken zajló munka között. Hát meg kell mondjam, legtöbben nem bennünket dicsértek.

Belgrád

Paraczky Sándor, az ökölvívó-szövetség főtitkára az 1973-as belgrádi Európa-bajnokság előtt hivatalosan — sajtótájékoztatón — a válogatott vezetői és a klubok közötti megbékélést hirdette. Elmondta, hogy rendeződtek a problémák, és azokra a volt válogatott ökölvívókra, akik akkor nem voltak a keretben, például Réder, Botos, Orbán S., Badari, a sportág vezetői továbbra is számítanak, és segítik majd őket abban, hogy a válogatottság követelményeinek megfeleljenek.

A szép szavak mögött azonban korántsem volt ilyen rózsás a helyzet. Egy hónappal az Európa-bajnokság előtt ugyanis Papp László nemcsak azokra panaszkodott, akik nem kaptak helyet a válogatottban, hanem azokra is, akik részt vettek az edzőtáborozáson. Az indulás előtt viszont az utóbbi hetek munkájával nagyon elégedett volt.

— Akik utaznak, mindnyájan megfelelő erőállapotban vannak, de hogy tudásuk milyen helyezés eléréséhez lesz elegendő, az csak a helyszínen derülhet ki — dicsérte akkor Papp László Kisnémeth, Edőcs, Rapcsák és Juhász L. szorgalmát. — Gedóval kapcsolatban továbbra is hangsúlyozta: vele nem volt és nincs probléma.

A jugoszláv fővárosba tehát a következő magyar bokszolók utazását tervezték: Gedó (48 kg), Kisnémeth (51 kg), Rácsai (54 kg), Kovács L. (57 kg), Orbán L. (60 kg), Juhász L. (63,5 kg), Csjeff (67 kg), Rapcsák (75 kg), Edőcs (81 kg).

Indulás előtt azonban „robbant a bomba". Gedó keze az egyik edzésen zsákolásnál olyan súlyosan megsérült, hogy nem utazhatott Belgrádba. Így az Európa-bajnokságra a müncheni érmesek, a madridi győztesek nélkül, valójában második sorával utazott a magyar ökölvívó-válogatott. Papp László az indulás előtt így fogadta legénységét:

Csjeff Sándor győzelmét hirdetik ki Belgrádban

— Remélem, tegnap óta senki sem sérült meg közületek, mert engem nem neveztek be a belgrádi versenyre, így csakis nektek kell verekednetek a belgrádi szorítóban.

Az újságíróknak pedig azt mondta:

— Nehogy félreértés essék, nem kesergek, mert a nagy nevek hiányoznak. A szorítóban ugyanis a felkészültség, az akarás a döntő. Mindegy, hogyan hívják a bokszolót.

Sőt még tovább is indokolta derűlátását.

— Ezek a fiúk, akik a magyar színeket képviselik majd Belgrádban, tehetségesek és elszántak. Ez nem mellékes. Négy éve Bukarestbe sem olyan ökölvívókkal utaztunk, akiktől Európa remegett. Mégis sikerrel szerepeltünk. Remélem, a fiúk ezúttal sem okoznak csalódást, arra azonban felhívom a figyelmet, senki se számítson arra, hogy megismételjük a bukaresti vagy a madridi sikereket.

Sokan Csjeff Sanyira számítottak leginkább. Talán azért, mert korábban Belgrádban éppen az Arany Kesztyű versenyen nyert aranyérmet.

A Pionir csarnokban lényegében az történt, amit Papp Laciék vártak. Szép győzelmek mellett vereségek következtek, és valójában a súlyos bírói tévedéssel éremtől megfosztott Orbán Lászlón kívül, Csjeff Sándor

volt az a személy, aki a korábbi bajnokok nyomdokaiba lépett. A döntőben Csjeff az NDK-beli Weidnert már az első menetben egy nagy ütéssel „roggyanttá tette", a második menetben a padlóra került, a harmadikban pedig kétszer számoltak rá a németre. A találkozó befejezése előtt Csjeff elcsúszott a szorítóban. A győzelme egy pillanatig sem volt kétséges. Érthető, hogy Papp Laci a szép 9 perc helyett ismét csak azokról a nehéz órákról beszélt, amelyek az edzőteremben zajlottak.

— Csjeff úgy készült az Európa-bajnokságra, hogy azután már csak nyerni lehet... Útja az aranyéremig tanulság lehet minden sportoló, minden ökölvívó számára. Azaz: csak a szorgalom, a sportszerű életmód hozhat sikert.

Belgrádban tehát mégis felhangzott a magyar Himnusz. Egy magyar ökölvívó nyakába akasztották az aranyérmet, s ezt egy olyan versenyző érdemlte ki, aki a müncheni olimpia után odament Papp Lászlóhoz, és azt mondta:

— Laci bácsi, úgy határoztam, hogy komolyan szeretnék dolgozni. És megteszek mindent, amit kíván.

Csjeff Sándor a müncheni olimpia és a belgrádi Európa-bajnokság között eltelt egy év alatt példamutató szorgalommal, áldozatvállalással edzett.

Ugyanakkor a magyar ökölvívó-válogatott nagyon nehéz körülmények között készült az olimpia utáni VB-re. Kajdin kívül, aki abbahagyta, Botos lemondta a válogatottságot. A madridi Európa-bajnok sem állt rendelkezésre, és mint már említettük, a sportág háza táján a betegségeken túl, személyi konfliktusok okoztak problémát.

Amelyik sportágban ennyi baj összejön, ott törvényszerű, hogy elmaradjanak az eredmények. Belgrádban mégis kicsúszott egy aranyérem, és egy jó szellemű ökölvívócsapat képviselte a magyar színeket. Papp László pedig nem tartott arra igényt, hogy a bajokat takargassa. Beszélt róla, tájékoztatta a közvéleményt, és őszintén feltárta azt is, mi okozta a válogatott felkészülésében az akadályokat.

A gondok azonban nem oldódtak meg. Változásokra került sor az ökölvívósport vezetésében, amire most így emlékszik vissza Papp Laci:

— Akkor még nem is gondoltam, hogy kapitányságom egyik furcsasága lesz, hogy ahány nagy verseny, annyi szövetségi főtitkár, vezető; de azt végképp nem hittem, hogy Adler Zsigától is meg kell váljak. Nem volt nekünk semmi személyi problémánk, az öreget tiszteltem, becsültem, de szakmailag volt néhány dolog, amiről másképp vélekedtünk. És most, hogy visszagondolok ezekre az időkre, kétségtelen: vitáinkat többen kihasználták. Nem lettünk mi Zsigával ellenségek, de ő is makacs és kemény ember volt, én se vagyok puhafából. Bálint Ernő, a Központi

Sportiskola edzője került mellém, aki nemcsak szakmailag segített be a munkába, hanem levette a vállamról azokat a nyomasztó adminisztrációs papírmunkákat, amelyeket mindennél jobban utáltam. És hadd tegyem hozzá, gyűlölöm ma is. Mert a papír türelmes, az mindent elbír, statisztikákban ki lehet hozni nagyszerű dolgokat, én azonban csak abban hiszek, amit a szorítóban látok, vagy ami az edzésen történik. Nagyon jól tudtam, hogy Bálint Ernő miatt sokan támadnak engem, de ennek ellenére most is csak azt mondhatom, amikor már régen nem dolgozunk együtt, hogy hosszú ideig kitűnően együtt tudtunk működni, bennem semmiféle rossz érzés nem maradt vele kapcsolatban.

Papp László tudja, hogy vele összefüggésben mi történt és mi az igazság. Még akkor is, ha jól ismert, hogy azokban az időkben bizony nagyon is élesen merültek fel azok a dolgok, hogy miért Bálint Ernő és miért nem Adler Zsigmond segíti Papp Lacit.

Havanna

Az első ökölvívó-világbajnokság, amelyre Havannában került sor, mégis óriási vonzerőt jelentett — elsősorban a versenyzők számára. Ha voltak is ellentétek, a vezető edző és a versenyzők között, az ökölvívók saját, jól felfogott érdekükben ezt félretették.

A Havanna Libre szállóban, a magyarok szálláshelyén ugyanis már ott voltak a korábbi „feketebárányok" is, a korábbi „sérültek" és az a Botos is, aki lemondta a válogatottságot. Szóval, a magyar csapat a következő versenyzőket vonultatta fel: papírsúlyban Gedó, légsúlyban Orbán S., harmatsúlyban Rácsai II., pehelysúlyban Badari, könnyűsúlyban Botos, kisváltósúlyban Juhász L., nagyváltósúlyban Kovács.

És hiányzott Csjeff, akinek megártott a belgrádi győzelem. Hiába tudta pontosan, hogy csak azért léphetett az Európa-bajnoki dobogó legmagasabb fokára, mert vállalta mindazt az áldozatot a hétköznapokon, ami egy bokszolónak elengedhetetlenül szükséges, saját példájából sem tudott tanulni. Pedig azt tette az a bizonyos budweisi kőműves is, akiről Svejk anekdotázott, aki véletlenül megivott egy üveg sósavat. Az vigyázzon rá, miből iszik és mennyit.

Gedó Gyuri viszont önkritikát gyakorolt már a világbajnokság előtt.

— VB-felkészülésem nem volt a legtökéletesebb, de azért kielégítő formában vagyok. Bizakodóan várom a küzdelmeket, célom a győzelem.

Hát az első mérkőzésén nem látszott rajta, hogy gyenge lenne. A guayanai Bestet, a magas, göndör, fekete hajú fiút az első menet 2. perc 20.

A havannai világbajnokságon részt vett magyar csapat tagjai

másodpercében padlóra küldte egy bal csapott horoggal. A guayanai ökölvívó olyannyira szívére vette, hogy kiszámolták, hogy az eredményhirdetésre nem is maradt a ringben, kiszaladt, és zokogva futott az öltözőjébe.

Papp László és dr. Bálint Ernő, a szövetségi kapitány és technikai vezető közösen nyilatkozott.

— Elégedettek vagyunk a bemutatkozással, jól jött ez a villámgyőzelem.

Nem sokáig tartott azonban ez a jó hangulat. Egyre-másra következtek a vereségek. Az egyik nap azt jelentették Havannából, hogy Rácsai kiesett.

Az indok: — Ha Rácsai kevesebb adok-kapokra vállalkozik, akkor ésszerűbb öklözéssel megnyeri a találkozót — nyilatkozta dr. Bálint Ernő technikai vezető. Papp Laci pedig szigorúbban fogalmazott.

— Többet tudott, mint az ugandai, képességei alapján ezt az összecsapást meg kellett volna nyernie. Nem alkalmazta a jobbegyenes, balhorog kombinációt. Mondtam én a gyereknek, fej nélkül nem megy.

Aztán jött két biztató hír, Gedó a bolgár Fucsedzsievet verte meg, Badari pedig a dominikai Ariast. Így mindketten a negyeddöntőbe jutottak.

Másnap viszont Orbán és Botos is kikapott. Az előbbi az olasz Menciassitól, az utóbbi a szovjet Solomintól. Ez a két vereség levertséget keltett a magyar táborban, még akkor is, ha egyértelmű volt a vélemény, hogy Orbánt bírói tévedés, mondhatnánk rosszindulat ütötte el a győzelemtől. A szakértő kubai közönség, és nem kevesen voltak, 15 ezren, füttykoncerttel tüntetett, amikor Menciassit győztesnek hirdették ki. Érdekes, hogy az olaszt egy nigériai, egy tanzániai és egy amerikai pontozó látta jobbnak, ugyanakkor a kanadai és a lengyel bíró Orbánt jelölte győztesnek.

Botos sajnos egyértelmű vereséget szenvedett. A második menetben rá is számoltak, s Papp Laci szomorúan jegyezte meg:

— Ilyen nagy feladatot csupán szívvel nem lehet megoldani. Havannában maradt tehát összesen két lehetőségünk. Gedó a kubai Hernandezzel, Badari pedig az ugyancsak hazai pálya előnyét élvező Alvarezzel kellett, hogy ringbe szálljon az elődöntőbe jutásért.

A tudósító így emlékezett az összecsapásra:

„Az olimpiai bajnok Gedó György a második párban lépett szorítóba a 21 éves J. Hernandez ellen. A kubai mindjárt egy óriási jobbegyenessel kezdett, de az előző mérkőzéséből okulva, Gedó már számított erre. A kubai óriási tempót diktált, sorozott, többször pontosan talált. Az előremenő Gedó a második menet elejétől talált sokszor és keményen, már éppen ott tartott, hogy ledolgozza hátrányát, amikor a bal szemöldöke felrepedt. Bár a menet utáni szünetben Papp László kezelte, a harmadik menet elején vérezni kezdett, s a tunéziai mérkőzésvezető Gedót a sarokba küldte, és kikérte az ügyeletes orvos véleményét, hogy folytathatja-e a mérkőzést. Miután az orvos megengedte, Gedó oroszlánként harcolt tovább, de a kubai nem lankadt, maradt erőtartaléka, válaszolgatni tudott, s Gedónak a másik szemhéja is megsérült, végül pontozásos vereséggel hagyta el a szorítót.

Gedót az öltözőben dr. Jákó Péter, a magyar csapat orvosa azonnal kezelésbe vette, s mint közölte, szemhéjsérülésétől még mérkőzhetett volna szerdán a VB-döntőbe jutásért. Gedó — saját kérésére — sokáig maradt egyedül és szótlanul öltözőjében.

Papp László nem keresett kifogást:

— Nagyon számítottam Gedó sikerére, de ezt a mérkőzést elveszítette. Én nem szeretem, ha megnyert találkozót elvesznek tőlünk, de nem örülök annak sem, ha ajándéksikert adnak. Hernandez csodálatosan küzdött, ezen a mérkőzésen neki minden sikerült. Gedó oroszlán módjára, példás szívvel, akarattal harcolt, de a döntő pillanatokban meglát-

szott, hogy felkészülése nem volt zavartalan. Egy ilyen példás és sikeres sportember, aki szerintem változatlanul a világ egyik legjobb ökölvívója, megérdemelte volna, hogy világbajnoki felkészüléséhez több segítséget kapjon. A második menettől, amikor várható volt, hogy Gedó lesöpri ellenfelét, a felkészülés nagy kihagyásai gyorsaságán, keménységén igencsak meglátszottak. Gedót jól ismerem, nem fogja lógatni a fejét, olyan sportember, aki összeszedi magát, és újra olimpiai bajnok lesz Montrealban."

Addig azonban le kellett nyelni még egy keserű pirulát is. Gedó után Badarit is elérte a kubai csapás, azaz: Alvarez teljesen megérdemelten győzte le a magyar versenyzőt 5—0 arányú pontozással, így Badari sem került az érmesek közé. Ez azt jelentette, hogy Magyarország ökölvívói már nem voltak érdekeltek a döntőbe jutásért folyó csatákban. Sztárok, a nagy nevek túl korán búcsúztak."

És ez nem maradhatott következmény nélkül. Itthon az ökölvívósport háza táján a vezetésben ismét megkezdődtek a belharcok. A korábbi szövetségi főtitkárt „kiütötték", jött helyette egy másik, és a katowicei Európa-bajnokság előtt, 1975-ben ismét megjelent Papp László mellett Adler Zsigmond.

Katowice

Szemes László, az ökölvívó-szövetség új főtitkára rendkívüli agilitással látott hozzá, hogy rendezze mindazokat a gondokat, amelyek korábban megoldatlanok maradtak. Tisztázták a helyzetet a vezetésben, megkezdődtek az előkészületek arra, hogy a Papp Laci által igényelt egyéni menedzselés megvalósuljon, növelték a nemzetközi mérkőzések számát, szóval rendcsinálás kezdődött.

Az új seprű tehát jól sepert. A kedélyek hamar elcsitultak, de hozzá kell tegyük, azóta kiderült, hogy csakis azért, mert a válogatott vezetői és a klubok edzői is belefáradtak az egymás elleni hadakozásba. Így azután Katowicében már az ökölvívásra koncentrálhattak. Valahogy a levegőben volt, feledtetni kellene a gyenge havannai szereplést, és megmutatni: nem kell leírni a magyar ökölvívósportot.

Papp László is bizakodóbb volt, mint a világbajnokság előtt. Így hát a következőkről számolhattam be Katowicéből (a szerző):

»A boksz veszélyes sport. Itt nemcsak ütni kell tudni, hanem állni is a kesztyűvel leadott sorozatokat. Nem véletlen tehát, hogy a XXI. katowi-

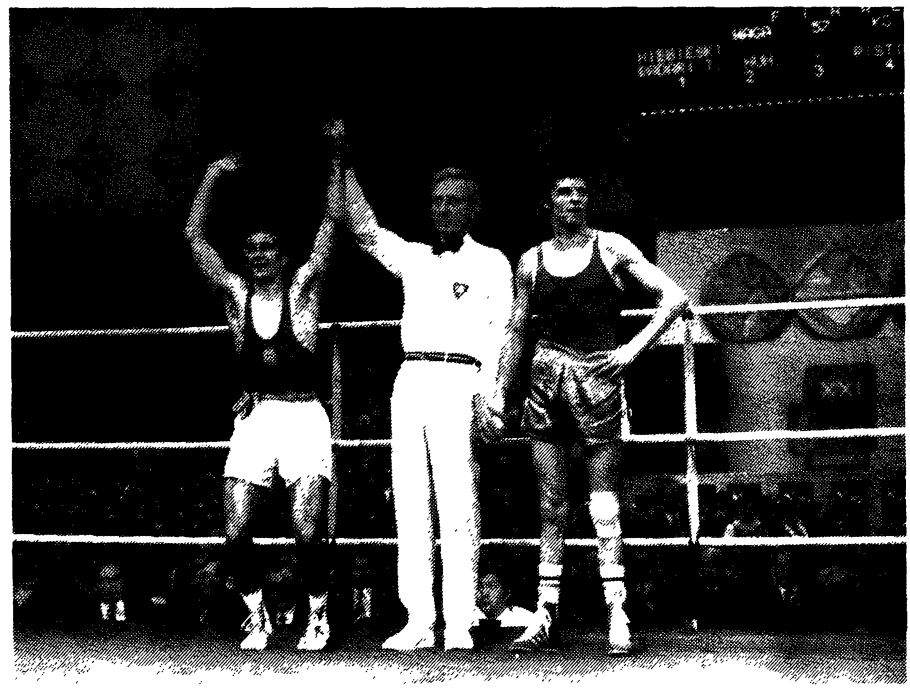

Badari a katowicei Európa-bajnokság döntőjében nyer Niebieski ellen

cei ökölvívó Európa-bajnokság teljes mezőnyének első „ellenfele" a sportorvos volt. De ez önmagában még szóra sem lenne érdemes, ha ezúttal az orvosi vizsgálatokat nem terjesztették volna ki a mérkőzésvezetőkre is.

Nos, náluk már nem volt teljesen negatív az eredmény. Egy régi ökölvívó-pontozóról megállapították, hogy a fél szemére vak. Egy másikról pedig, hogy csak ötdioptriás szemüveggel lát. Természetesen a bíráskodásból kizárták őket.

A magyarok vasárnap azok közé tartoztak, akik csak adták az ütéseket. Százszázalékos eredményt ért el Badari, Gedó és Orbán Sándor. Badari első ellenfele az 57 kilogrammos súlycsoportban a belga Meganck volt. Két meneten keresztül meg sem ütötte Badarit, aki végül fölényesen győzött.

S Badarinak szüksége lesz a jó erőnlétre, mert legközelebbi ellenfele a szovjet Avetiszjan, nagyszerű ökölvívó.

A másik vasárnapi magyar győztes, Gedó György olimpiai bajnokunk.

Inkább szerencsével győzött. A jugoszláv Zacsirovics Gedóra erőltette verekedős taktikáját, és Gedó érthetetlenül lassan, körülményesen bontakozott ki ezekből a belharcokból.

Ami Gedót illeti, sokat kell javulnia a következő mérkőzésekre, mert bemutatkoztak már az ellenfelei is. A lengyel Strednicki és a szovjet Tkacsenko egyaránt az első menetben padlóra küldte ellenfelét.

Kétségtelenül hatalmas bravúrt hajtott végre Orbán Sándor, aki vasárnap a spanyol Rodriguezt, a belgrádi Európa-bajnokság ezüstérmesét „fektette két vállra". Orbán 3-2-re győzött, és a pontarány nem fejezi ki elég hűen, mennyivel jobb volt a magyar öklöző. Nagyszerűen bontakozott ki a belharcokból, végig irányította a találkozót. Persze, ennek ellenére újabb nehéz feladat vár rá. A bolgár Ganisev szintén Európa-bajnoki érmes, s ő lesz a következő ellenfele . . .

A magyar tábor érthetően jókedvűen kezdte az új hetet a hétfői napon. Azok, akik nem léptek szorítóba, hétfőn délelőtt Papp László vezetésével edzésen vettek részt. Délután pedig folytatódott a küzdelemsorozat, ahol a magyarok közül elsőnek Németh Rezső lépett szorítóba, sajnos korántsem olyan sikerrel, mint vasárnapi versenyzőtársai. A lengyel Jagielskitől 4-1 arányú vereséget szenvedett, mert elfogódottan kezdett és nagyon tartott ellenfelétől.

Két másik magyar öklöző az esti órákban lépett szorítóba. A 71 kg-os súlycsoportban Rapcsák a várakozásnak megfelelően biztos, fölényes győzelmet aratott a svéd Vaionen ellen, míg a 75 kg-osok között — meglepetésre — Jakab erőtlen öklözéssel pontozásos vereséget szenvedett az olasz Salveninitől. Így tehát az első forduló küzdelmei váltakozó sikerekkel végződtek számunkra.«

És másnap, hasonló hangulatban zajlottak le a magyarok összecsapásai. Volt öröm és üröm is.

De hát a dráma és a botrány, azaz az ellentétek a sportban egymást követő dolgok. Különösen akkor, ha valaki a ringen kívül akar főszerepet vállalni. Katowicében az első ilyen eset mindjárt a második napon történt, amikor a jugoszláv Vujkovics kétszer padlóra küldte a lengyel Kucharciket, mégis a lengyel fiú lett a győztes.

A mérkőzést a bíró döntötte el. Fejelésért leléptette a jugoszláv ökölvívót, holott pillanatok kérdése volt, mikor kerül végleg padlóra a lengyel versenyző. A hazai közönség is dermedten fogadta a mérkőzésvezető ítéletét. Vujkovics sportszerűen, szó nélkül, de láthatóan elkeseredetten vette tudomásul kiesését.

Nem így azonban a Nemzetközi Ökölvívó Szövetség vezérkara — s ez az első botrány: a mérkőzésvezetőt kizárták a további bíráskodásból.

Persze, a jugoszlávok hiába óvtak, a mérkőzés eredményét nem változtatták meg.

De van még egy vesztese ennek a kellemetlen incidensnek: a győztesnek kihozott Kucharcik számára nagyon is pirruszi volt ez a győzelem, hiszen a jugoszláv ökölvívó szinte péppé verte az arcát. A mérkőzés után fél óráig foglalatoskodtak körülötte az orvosok, több helyen ragtapasszal húzták össze a sebeket, és végül betamponozott orral hagyta el a Rondo stadionját a lengyel fiú, aki természetesen a bírói tévedésről mit sem tehetett.

Sajnos, a magyar vereségek közül Jakabé reálisabb volt. Jakab kevesebbet kezdeményezett, és olasz ellenfele — aki egyébként nem tartozik a kiváló képességű versenyzők közé — fölényesen győzött. A pontozók szerint 4-1-re alakult az arány. Papp László egyetértett ezzel:

— Vilinek úgy kellett volna bokszolnia végig, mint a második menetben. Akkor továbbjuthatott volna.

A szenvedő alany, Jakab Vilmos ugyancsak reálisnak ítélte a pontozók döntését.

— Nem tudom, mi volt velem, nem tudtam azt csinálni, amit kellett volna, ahogy a taktikai utasítás volt. Ha még egyszer kellene bokszolnom vele, biztosan győznék.

Igazán érdemes visszapergetni a katowicei Európa-bajnokság képzeletbeli filmjét, ahogyan e sorok írója tudósítóként látta az eseményeket.

Kedden ismét három magyar versenyző lépett ringbe a katowicei Rondóban. Délután előbb a nehézsúlyú Pákozdi az angol McEwannal, majd Botos következett a 60 kg-os súlykategóriában a görög Kakovrisszal, s végül, már este, Nagy József (63,5 kg) a lengyel Szczerbával mérkőzött.

A magyarok rajtja nem sikerült. A nehézsúlyú reménység, Pákozdi László, aki az elmúlt év végén az Egyesült Államokban a havannai világbajnokság ezüstérmesét is imponáló fölénnyel verte, 50 másodperc alatt kiesett az angol McEwan ellen vívott mérkőzésen.

Úgy indult a mérkőzés, hogy a magyar egykettőre győz. McEwan menekült, Pákozdinak több nagy ütése talált, de fedezetlenül ment előre, az angol jobbhorga a szabadon hagyott állát találta; Pákozdi a földre zuhant, s bár 8-nál feltápászkodott, a sarokban Papp László fölemelte a törülközőt, jelezte, hogy a mérkőzést feladja. Ez bizony nagyon kellemetlen meglepetés!

A folytatás már lényegesen jobban sikerült. Botos a várakozásnak megfelelően biztosan nyert a görög ellenfelével szemben, míg Nagy József az EB eddigi legkellemesebb meglepetését szolgáltatta számunkra: a hazaiak egyik kedvence, Szczerba ellen diadalmaskodott.

Kedden végül minden súlycsoportban kialakult a legjobb nyolc mező-

nye. Ami számunkra érdekes: Gedó a négyes döntőbe jutásért a lengyel Strednickivel mérkőzött a 48 kg-os súlykategóriában; az 51 kilósoknál Orbán a bolgár Ganusevvel, 57 kilogrammban Badari a szovjet Avetiszjánnal szinte döntő jellegű összecsapást vívhat; 71 kilóban Rapcsák az olasz Carbonéval találkozik.

S hogyan vélekedett a szerdai mérkőzések esélyeiről Papp László?

— Badari könnyen továbbjuthat Avetiszján ellenében, ha elkerüli a közelharcokat. Gedó már nehezebb helyzetben van, mert a lengyel ökölvívó minden „skálán" játszik, Gedó azonban a végletekre képes, és nemcsak negatív értelemben. Bízom benne! Ami Rapcsákot illeti, szintén esélyes a továbbjutásra.

S ha már az érmeknél tartunk, az Európa-bajnokság statisztikája szerint eddig a legtöbbet a szovjetek szerezték, szám szerint 43-at. A lengyelek 27 aranyéremmel, az olaszok 20-szal rendelkeznek. A magyarok a tabella 4. helyén állnak, 17 arannyal.

Ezen az Európa-bajnokságon maximális siker esetén, be lehetne hozni az olaszokat.

Színhely: a katowicei Rondo edzőterme volt. A csapatösszeállítás: Pákozdi, Kajdi, Szakács Béla, illetve a keddi versenynap két hőse: Botos András és Nagy József, valamint Németh Rezső.

Nem tévedés — pattogott a labda, a jobbszélen Kajdi húzott el és beadását Szakács fejelte a kapuba. Pákozdi nem támadott, hátvédszerepet kapott, védekezett. Bár kedden is ezt tette volna az angol McEwan ellenében . . .

A szabadnapos ökölvívók tehát még nincsenek szabadságon, még azok sem pihenhetnek, akik kiestek a további küzdelemből. De szerencsére több volt azokból, akiknek melegítőben kellett gyakorolniuk az edzőteremben, s akik még reménykedhettek a sikeres katowicei szereplésben. A legjobb négy közé jutásért hat magyar ökölvívó léphetett ringbe, négyen szerdán, ketten pedig csütörtökön.

S hogyan látta az eseményeket szerda délben Papp László?

— Gedónak lesz a legnehezebb dolga, jobban, okosabban kell öklöznie ahhoz, hogy a hazai közönség előtt legyőzze a lengyel Srednickit. Paraszthajszállal nem fog győzni, ez biztos, ezt neki is megmondtam.

A leglátványosabb ökölvívást Badaritól láttuk az első fordulóban, lehet, hogy ő a legesélyesebb a továbbjutásra?

— Legesélyesebb nincs, de azt hiszem, Badari tudja, hogyan kell bokszolni Avetiszjan ellen.

És mit remélhettünk Rapcsáktól?

— A látottak alapján neki van a leggyengébb ellenfele, ha hozza azt, amit az első mérkőzésen mutatott, ő is felléphet a dobogóra.

Orbán Sándor éppen taktikai bokszolásával hívta fel magára a figyelmet. Ellenfele, Ganusev, szintén hideg fejjel öklöző versenyző. Mi lesz a taktika?

— Nincs szükség különösebb taktikára. Ha Orbán azt bokszolja, amit tud és amit az edzéseken gyakorolt, nem lehet baj.

Elképzelhető tehát, hogy szerda estére már négy érmesünk lesz? — kérdeztem a délelőtti órákban a jövőt tekintve is mindig nyilatkozó mestert.

— Lehet, hogy nem lesz, de én bízom benne.

A szálloda halljában eddig tartott az interjú, s ezután következett a bizonyítás a ringben.

Szerda délután azután már érmest, vagyis az első dobogóst ünnepelhette a magyar tábor. Badari Avetiszjan ellen ugyanolyan higgadtan öklözött, mint a gyengébb képességű belga ellen az első fordulóban. A rohamozó szovjet fiú támadásai elől kitért, azután vagy egy jobbhoroggal, vagy egy balegyenessel befejezte az akciót, s végül 5-0 arányban győzött.

Sajnos, Badari bal szemöldöke a mérkőzésen felrepedt, de dr. Jákó Péter orvos szerint nem súlyos a sérülés, Badari péntekre harcra kész lesz. Előtte azonban, csütörtökön újabb ökölvívóink, Botos és Nagy József lép ringbe — a dobogóra kerülésért. Nekik — úgy tűnik — könnyebb dolguk lesz, mint a szerdán öklözőknek. Botos a csehszlovák Kasparral találkozik, Nagy József pedig az osztrák Sitlerrel.

Kaspar és Sitler is eléggé közepes bokszoló a katowicei mezőnyben, sem nem elég technikás, sem nem elég nagy ütőerejű. Persze, a véletlenekre mindig számítani kell, túl nagy önbizalommal nem szabad ringbe lépni, s erre szomorú példa is van — Pákozdi esete. A magyar ökölvívó tíz másodperc után úgy megsorozta a sarokban angol ellenfelét, hogy azt hitte, védetlen fejjel is tovább rohamozhatja. Szakemberek is mondják: McEwan ijedtében ütötte le Pákozdit — de leütötte. Még akkor is, ha hivatalosan nem K. O.-nak számít az eset, mert Papp László hatnál bedobta a törölközőt.

Az est további magyar sikereket hozott: előbb Gedó lépett szorítóba, és a közönség által hangosan biztatott lengyel Sredniczkit kétszer is földre küldte, s utána biztos győztesként hagyhatta el a szorítót. Gedónak pénteken Tkacsenko lesz az ellenfele.

Nem sokkal utána Orbán Sándor lépett szorítóba, s róla csak felsőfokon lehet beszélni. Mindig azt tette, ami a legcélszerűbb volt, s ellenfele, a bolgár Ganusev egy pillanatig sem jutott szóhoz. Orbán fölényes győzelmet aratott, s ezzel ő már a harmadik magyar versenyző, aki EB-érmet szerzett. Elődöntőbeli ellenfele a román Gruescu lesz, aki szintén junior Európa-bajnok, mint a szovjet Tkacsenko . . .

Papp László délelőtti jóslatai estére maradéktalanul megvalósultak. A magyarok közül utolsónak szorítóba lépő Rapcsák még egy menetnyi időt sem töltött a ringben, mert olasz ellenfelét, Carbonét a mérkőzésvezető 2 perc 50 másodperc után döntő fölény címén leléptette — s ezzel négyre nőtt a magyar EB-érmesek száma.

Papp László és Adler Zsigmond a következő napon, csütörtökön csak nézője volt a versenyeknek. Kajdi János tartott a többiek részére edzést. Az ellenfélnézőben levő Papp—Adler duót, bevallom, kihallgattam. Párbeszédük a szokásos modorban zajlott:

— Látja, öreg madár, egyenesekkel már nem lehet megélni.

— Hol láttál itt olyan egyeneseket, amilyeneket én elképzelek?

— A tükörben.

— Az régen volt...

Miközben ez az idegességet levezető beszélgetés folyt, egy-egy érdekesebb akciónál sokatmondóan egymásra néztek, a román Cutov sorozásánál Adler néha még a rágógumi őrlését is abbahagyta. Beavatottak szerint ez csak szökőévenként és rágógumi hiánya esetén szokott előfordulni.

Egy szó, mint száz, a szerdai győzelmek, s az a tény, hogy a vártnál többen állhatnak fel Katowicében a dobogóra, alaposan megjavította a kedélyeket. Az pedig, hogy a sok esős nap után kisütött a nap is, már csak ráadás.

Gedó, Orbán, Badari, Rapcsák csütörtökön a magyar tv stábjának nyilatkozott. Esélyekről, reményekről — és érthető, hogy kevesebbet ígérnek, mint amit remélnek. Tisztelik az ellenfeleket. Ringen kívül így is illik.

Igaz, a spanyol Rubio erről egészen másként vélekedik.

— Badarinak ellenem nincs esélye. Meg fogom gyúrni és megdagasztom a ringben — így hetvenkedett csütörtökön a spanyol rádió munkatársának, aki viszont a sajtóközpontban faggatta a magyar újságírókat, mit szólnak ehhez. Érdekesebb persze, hogyan vélekedik erről Badari.

— Rubio, úgy tudom, Bilbaóban pék, dagasztani tehát biztos tud. Én azonban nem vagyok kenyér!

Rubio nem titkolja, Katowicében győzni akar. Ehhez kétségtelen a legjobb korban van, 26 éves és most van ereje teljében. Badari egy évvel idősebb nála, s talán ennyivel képzettebb, rutinosabb ökölvívó is.

Ami Gedó pénteki ellenfelét illeti, a szovjet Tkacsenko nem provokál szópárbajt. Annál félelmetesebbek jobbegyenesei és balhorgai. Gedó azonban, úgy tűnik, napról napra jobb formába kerül. Mindenesetre a pénteki elődöntő színvonalában felérhet a döntővel is, s aki ott győz, az már... De kár lenne bármit is elkiabálni.

A románok szerdán Gruescut úgy ünnepelték, mint akinek már nyakában függ az Európa-bajnoki aranyérem. S ez csak annyiban igaz, hogy Belgrádban, 1973-ban már felállt a dobogó legmagasabb fokára, itt Katowicében azonban pénteken még Orbán Sándorral találkozik a ringben.

Rapcsák a szerdai versenynap hőse volt. Pedig ...

— Hű, de jó volt az olasz! Nagyon féltettem a „gyereket" ... — mondta Rapcsák kiütéses győzelme után egy nappal Adler Zsigmond.

És Sevcsenko ellenében mit remélhet?

— Ő sem tud többet az olasznál, de biztos óvatosabb lesz.

S ha óvatosságra, körültekintő versenyzésre valakinek szüksége volt, az elsősorban a csütörtökön ringbe lépett két magyar fiú, Botos és Nagy József. Ők a papírforma szerint könnyebb ellenfelet kaptak ugyan — ha egyáltalán egy EB-n van könnyű —, de egymás után két napon kell helytállniuk. Ezt tudták a csütörtöki találkozó előtt, s ezért senki nem irigyelte őket.

A csehszlovák Kaspar ellen Botos az első menetben nem találta az ütőtávolságot, és egymás után a levegőbe szálltak el egyenesei. A második „rundban" azután ismét azt a Botost láttuk, aki már meghódította a Rondo közönségét.

A harmadik menetben azután feltette az i-re a pontot, és biztosította győzelmét sorozatütéseivel és főleg az azt befejező balcsapottakkal. Botos lett tehát az ötödik magyar dobogós, kár, hogy a második menetben felszakadt a szemhéja, és nagyon vérzett. Félő volt az is, hogy a vezető bíró sérülés miatt lelépteti. Szerencsére nem tette, de miben bízhatunk sérülése után, amikor pénteken ismét ringbe kell lépnie, és éppen a szovjet junior Európa-bajnok Lvov ellen, aki csütörtökön is kiütéssel győzte le ellenfelét. Botos, úgy érzem, megtette már a magáét, és ha ennél több sikerül, az bravúrnak tekinthető.

A következő párban is szerepelt magyar, de Nagy Jóska ezúttal halványabban bokszolt, nem volt olyan gyors, mint két napja, és előkészítés nélkül ment bele az akcióba. Az első menetet el is vesztette, de jobb hajrájával, a harmadik menetben bevitt három megrendítő ütésével a maga javára hangolta a pontozók minimális többségét, azaz csak 3-2 arányban nyert az osztrák Sitler ellen. Következő ellenfele a jugoszláv Hashani lesz.

Furcsa egy Európa-bajnokság volt a katowicei. Nagyon jól emlékszem majdnem tíz év távlatából is, hogy valahogy kettészakadt a mezőny. A selejtezőknél még lehetett jócskán látni gyengébb bunyósokat, az EB krémje azonban nagyon is minőségi volt. Egyáltalán nem lepett meg az, hogy az elődöntők során a korábban jól bokszoló Gedó, Rapcsák, Orbán és Botos sikertelenül vette az akadályt.

Tény az, hogy Papp László még akkor, a katowicei elődöntők előtt nyilatkozott a Népszavában: világbajnokinak is beillő elődöntőkre kerül sor, s ebből legfeljebb egy-két bokszolónk kerülhet ki győztesen.

Mi történt az elődöntők délutánján?

Negyedik párként a legesélyesebb magyar ökölvívó, Badari Tibor lépett a szorítóba a bilbaói pék, a spanyol Rubio ellenében. S ezúttal is bizonyította: nem volt üres fecsegés, amit az aranyéremről mondott . . .

Az első menetben csak tapogatózott. Próbálgatta, kóstolgatta Rubiót. Csak jobb kézzel szurkált, ballal mindössze kettőt ütött. Azt viszont a spanyol megérezte. A második menetben nyíltabban öklözött mindkét versenyző. Ez a stílus is Badarinak feküdt jobban. Rubio hiába rohamozott, támadásait vagy megelőzte egy nagy jobbkezessel, vagy keresztbe ütötte. A harmadik menetben azután Badari-féle „gyomorműtét" következett. Rubio támadásait balkezes, gyomorra mért lengőkkel állította meg. Amolyan fűszerként vegyített hozzá jobbkezes, fejre mért horgokat is. A harmadik menet vége felé a bilbaói fiú már csak támolygott előre — roham helyett.

Badari teljesítményét a pontozók így értékelték: 60-57, 60-56, 60-56 és 60-55.

Az esti program a mieink „rövidzárlatával" kezdődött. Gedó a szovjet Tkacsenko ellen az első menetben túl sokáig „ismerkedett", alig esett egy-két ütés mindkét oldalon. A második három perc egyértelműen a szovjet ökölvívóé volt: a támadásait körülményesen előkészítő Gedót rendre megelőzte. Sőt! Tkacsenko egy jobbegyenesétől olimpiai bajnokunk a földre is került . . . A harmadik menetben feltámadt a magyar versenyző, de hiába volt nagyszerű a hajrája, a végén a pontozók — legyünk sportszerűek — igazságosan döntöttek, amikor Tkacsenkót jelölték győztesnek.

A következő, számunkra érdekes találkozón a papírforma tökéletesen beigazolódott: Orbán Sándornak eleve nem sok esélye volt a román Gruescu ellen, és amikor ráadásul a magyar fiú szemhéja felrepedt, s erősen vérezni kezdett, már szinte biztos volt a román bokszoló sikere.

Rapcsák következett a szovjet Sevcsenko ellen, a nagyváltósúly egyik elődöntőjében. Sajnos, egy percig sem volt győzelmi esélye és talán ez volt az est legalacsonyabb színvonalú párharca. Nyert Sevcsenko, s nekünk már háromra nőtt a kiesetteink, illetve bronzérmeseink száma. Sőt! Botosnak is csak a harmadik menete volt olyan, mint amilyet megszoktunk tőle. A tavalyi junior Európa-bajnok, Jurij Lvov volt az ellenfele és a végeredmény: fölényes szovjet pontozásos győzelem!

Szomorúan néztünk egymásra a sajtóteraszon (már amennyire bronzérmek miatt szomorkodni lehet), amikor Nagy József következett a ke-

mény jugoszláv Hashani ellen. És Nagy, akárcsak az első fordulóban, a lengyel Szczerbával szemben, ezúttal is óriási bravúrt hajtott végre: végig űzte, hajtotta Hashanit, akinek a második menet elején felrepedt a szemöldöke, és egy perc múlva az orvos leléptette az erősen vérző versenyzőt. Ekkor már Nagy egyébként is biztos győztesnek látszott . . .

A döntőkre a szombati pihenőnap után, vasárnap 11 órától került sor. A finálében — mint várható volt — a Szovjetunió válogatottja képviselteti magát a legnagyobb „súllyal": 9 szovjet ökölvívó lép szorítóba. A további megoszlás a döntős helyeken: Románia 3, Lengyelország, Magyarország, Bulgária 2-2, Jugoszlávia, NDK, Spanyolország, Finnország 1-1.

Két magyar maradt, aki az aranyéremért léphetett szorítóba Katowicében, Badari Tibor és Nagy József. Az előbbi, nagy világversenyek tüzében edződött versenyző, míg az utóbbi Katowicében mutatkozott be Európának.

A Rondóban telt ház, 23 nemzet tv-kamerái, valamint 18 rádióállomás közvetítése mellett kezdődött a küzdelemsorozat. Első párként a szovjet Tkacsenko és a spanyol Rodriguez lépett a szorítóba, és a szovjet ökölvívó, kezdeti bizonytalankodás után egyre jobban verekedett, megérdemelten nyerte katowicei első aranyérmét. Örömünkre szolgált, hogy az eredményhirdetésnél a magyar zászlót is felhúzták, hiszen olimpiai bajnokunk, Gedó György végzett a harmadik helyen. Az 51 kilós kategóriában újabb szovjet siker született, Zaszipko győzött a döntőben a román Gruescu ellen. A bronzérmet ezúttal is magyar versenyző kapta, Orbán Sándor, az angol Magry társaságában. S hogy a könnyebb súlycsoportokban milyen erős a szovjet csapat, jelezte, hogy 57 kilóban ugyancsak szovjet versenyző állhatott a dobogó legfelső fokára. A döntőben: Ribakov, ha szoros mérkőzésen is (3-2), de győzött.

Ezután következett az Európa-bajnokság számunkra legnagyobb érdeklődéssel várt, egyszóval legizgalmasabb mérkőzése. Badari Tibor, aki a korábbi mérkőzések során egy-két sérülést már összeszedett, lépett a szorítóba, a rendkívül hosszú kezű, higanymozgású, 21 éves jugoszláv Riszticcsel.

A közönség Badarinak szurkolt. A lelátó szimpátiáját Badari már a korábbi mérkőzésein kivívta. Az első menet végén taps köszöntötte a magyar versenyzőt. A taktikusan, az ütések elől elmozgó és azután pontos sorozásokat végrehajtó Badari „lelkileg" már az első menetben kiütötte a jugoszláv fiút. A másodikban néhány jobbkezessel elkapta Riszticset, de ezután a jugoszláv alaposan rákapcsolt, mert érezte, hogyha ugyanolyan mederben bokszol, mint eddig, elveszett számára a mérkőzés. A harmadik menetben nagy hajrába kezdett, s bizony ez úgy tűnt, hogy a korábbiaknál jobban sikerült számára. Badari láthatóan pontelőnyének

megőrzésére törekedett, keveset ütött, kerülte az ütésváltásokat. Az eredményhirdetés után el is mondta, miért:

— Szinte minden mérkőzésen összeszedtem egy sérülést. Előbb megfájdult a bal vállam, Avetiszjan a bal szemöldökömet szakította fel, azután bedagadt a bal kezem és az öklöm is. Most, a döntőn minden sérülésem ötszörösen fájt, mint amikor elszenvedtem. A harmadik menetben ballal már nem tudtam ütni, annyira fájt a kezem.

— Mi volt a mérkőzés kritikus pillanata?

— Kettő is volt. Az egyik a harmadik menetben, a másik, amikor az eredményhirdetésre vártam.

— Minek tulajdonítja a győzelmet?

— Sok minden közrejátszott ebben. De hadd ragadjam meg az alkalmat, hogy köszönetet mondjak mindazoknak, akik segítettek abban, hogy idáig eljutottam: Bödör János, Rakovszky Tibor, Erdődi mester, Marton Pál, Szabó Pál, Szántó Csöpi, Énekes Árpád és Papp László.

A másik magyar döntős versenyző, Nagy József eléggé rosszkedvű volt a mérkőzés után. Szomorúan kezdte sorolni, hogy mi volt a baj.

— Mindenki azt mondta, semmi okom az idegességre, én már megtettem a magamét. Én pedig alig tudtam aludni az éjjel. Életem első nagy válogatottsága volt, és még most is azt mondom, miután kikaptam, hogy úgy indultam a ringbe: győzni akarok!

— Az első két menet után meg is volt erre a lehetőség! Mi történt a harmadikban?

— Ott már semmi. Viszont a második menet végén, a gong előtt néhány másodperccel, eltalálta a gyomromat. Hiába levegőztem a szünetben, nem múlt el a fájás. Nem tudtam rendesen ütni, és egyre jobban elvitte az erőmet a gyomorfájás. Még most sincs rendben a gyomrom — mondta Nagy Jóska a találkozó befejezése után fél órával.

Meg kell mondjam, ez az Európa-bajnokság a madridinál valamivel színvonalasabb volt, de a belgrádit nem érte el. Számunkra, reméljük, azt a tanulságot hozza, hogy tudunk tanulni a sikerekből is — jelentette ki értékelésében Papp László. Az új főtitkár, Szemes László pedig arról beszélt, hogy a katowicei Európa-bajnoki szereplés nyugodt légkört teremt a sportágban ahhoz, hogy megfelelő körülmények között készülhessenek a montreali olimpiára.

Montreal

Montreal olyan volt nekünk, mint valami Mohács. Bármennyire is bizakodtunk a lengyelországi Európa-bajnokság után, az ott elért érmek, a győzelem semmit sem hozott rendbe. Helyette az történt, hogy az olimpiára való tekintettel nem osztottam ki néhány olyan fegyelmit, amit szívem szerint kiadtam volna. Nem hagytam ki olyan versenyzőket a válogatottból, akiknek csak az a figyelmeztetés számított volna, ha hazaküldöm őket.

Legszívesebben nem is emlékeznék kapitányságom montreali idejére.

Már úgy kezdődött, hogy az olimpiai falu mozitermében megrendezett ökölvívó-sorsolás kedvezőtlenül alakult számunkra. Gedó az iráni Bashiri, Orbán Sándor az egyiptomi Elasry, Jakab Józsi az NDK-beli Förster, Badari az etióp Asef, Botos az ugandai Ssenyonjo, Nagy a nigériai Nwapka, Jakab Vili pedig a ghanai Mohammed, Pákozdi pedig az NSZK-beli Hussing ellen kellett, hogy szorítóba lépjen.

Papp László a szintén háromszoros olimpiai bajnok kubai Stevensonnal

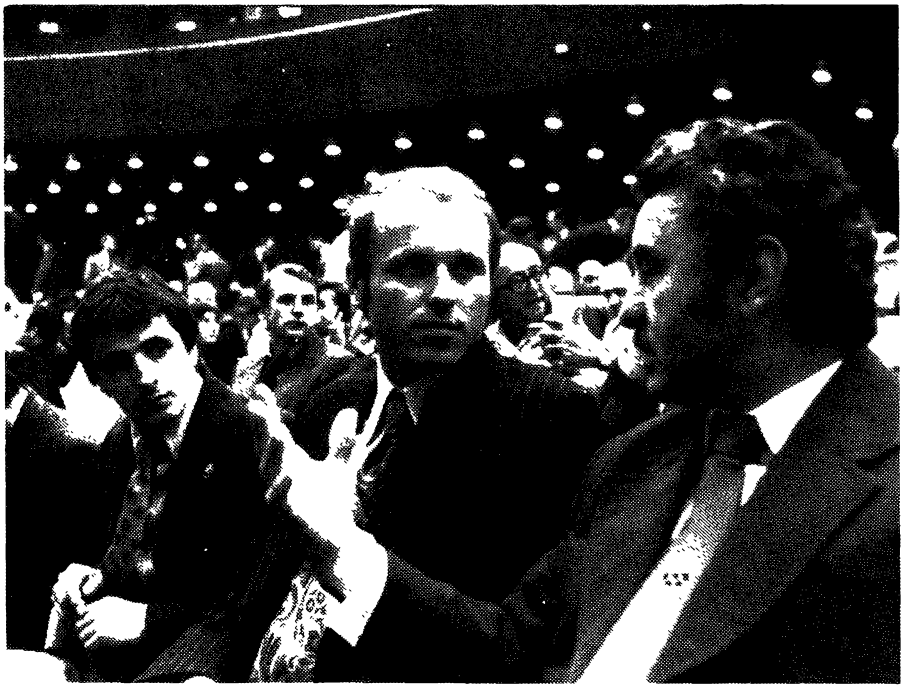

Papp László Jónyer Istvánnal és Magyar Zoltánnal az olimpiai eskütételen

Nagy Jóska kis szerencsével nyert a kanadai Clarke ellen, akit sérülés miatt a bíró leléptetett. Pákozdi Hussingtól simán kikapott, 5-0-ás pontozással. Botos a szovjet Kuznyecovtól kapott ki, Gedó és Orbán továbbjutott. Orbán dél-koreai ellenfelét győzte le. Jakab Vilmos bemutatkozása nem járt sikerrel, a nagy ütőerejű Suareztől kiütéses vereséget szenvedett, mindössze egy menetet töltött a szorítóban. Még ezen a napon Gedó pontozásos vereséget szenvedett a thaiföldi Pooltarattól, Botos a szovjet Szolomintól, Nagy József pedig a kubai Aldamától. Tény, hogy a montreali elődöntő és a döntő is magyarok nélkül zajlott le.

Ez volt az első olyan nemzetközi verseny, ami után a válogatott felkészítését nem találták megfelelőnek, és egyértelmű kudarcnak ítélték az ökölvívók szereplését. Ugyanakkor a sportág vezetése és a legfelsőbb sportvezetők hangoztatták, hogy bíznak bennem.

— A feladatom az volt, hogy frissítsem fel az ökölvívó válogatottat, neveljünk új, fiatal versenyzőket, akik már talán a Halléban sorra kerülő Európa-bajnokságon is meg tudják mutatni oroszlánkörmüket.

— A menetrend ugyanaz volt, mint korábban. Elkészítettük a nemzetközi programot, megmondtuk a kluboknak, kikre számítunk, még javaslatokat is adtunk arra nézve, hogyan készítsék fel a versenyzőket, de csakúgy, mint a korábbi években, az edzőtáborba rossz kondícióval érkeztek meg a versenyzők. Ha egyáltalán megérkeztek arra az időre, amire megbeszéltük. Az egyik telefonált, hogy a feleségét kellett kórházba vinnie, a másik kért két nap haladékot, mert most rendezik be a lakást, és ahogy visszaemlékszem, alig volt egy versenyző, amelyiknek ne lett volna valamiféle hasfájása. Csak éppen keményen dolgozni, futni, fát vágni, bunyózni nem akartak. Hiába mondogattam nekik:

— Legalább azt vegyétek komolyan, amiből éltek.

Mégis, az olimpia utáni ökölvívó-felkészülést egy kis titokzatosság vette körül. A szabadság-hegyi edzőtáborban Papp László és Kajdi János vezetésével zajlottak a rendszeres gyakorlások, válogatottunk az EB előtt edzőtáborozásra utazott az NDK-ba, de hogy kik alkotják majd pontosan a hallei különítményt, arról még az ökölvívás berkeiben is csak pletykálkodtak. Annyi volt biztos, hogy Papp László ragaszkodik ahhoz a régi elvéhez: csakis azok lépjenek szorítóba, akik méltóképpen képviselhetik a magyar színeket. A szövetség elnöksége viszont szembe került a vezető edzővel. Jó néhányan azon az álláspontón voltak, minél több ökölvívót kell kivinni Halléba, hadd tanuljanak.

Ráadásul az sem volt tiszta, s abban sem jutottak közös platformra az elnökség tagjai és a vezető edző, hogy ki azok, akik tanulnának, és ki azok, akik megérdemelnék a kiküldetést.

Közben lezajlott a közös felkészülés 94 közös gyakorlása. S amikor egy sajtótájékoztatón Szemes László főtitkár beszámolt arról, hogy kiket küldenek Halléba, nagy volt a meglepetés. A következő ökölvívók utaztak: Csordás Gábor (Bp. Honvéd), Jakab József (Ú. Dózsa), Takács Gábor (Borsodi Bányász), Juhász László (Petőfibánya), Pém László (Vasas).

Szóba került az is, hogy Danyi sérülése miatt nem utazott, Pákozdi megnősült és túl sok edzést hagyott ki, Somodi a Baranya Kupán elszenvedett veresége miatt nem lehetett a hallei csapat tagja, csak úgy, mint Benczik Árpád, aki a sajószentpéteri ökölvívótornán került padlóra. S aki ezután úgy döntött, abbahagyja a versenyzést.

És Badari?

— Nem vett részt a közös felkészülésen.

A hallei Európa-bajnokság a magyar ökölvívás újabb kudarcát hozta.

Ehhez képest a montreali szereplés elfogadható volt. Csordás a bolgár Kamburovtól úgy kapott ki, hogy Papp Lászlónak be kellett dobnia a törölközőt. Försner Jakab ellen a második menetben döntő fölénnyel nyert. Juhász nyert egyedül az első napon a skót Douglas ellen. Takács a leggyengébb NDK-beli ökölvívót kapta, Zornowot, őt azonban a török mérkőzésvezető búcsúztatta el, aki akkor is rászámolt Takácsra, amikor meg sem ütötték, fejelést ítélt, amikor a német karolta át a nyakát. Így tehát egy újabb magyar búcsúzott el az Európa-bajnokságtól, amelynek az lett a vége, hogy a hajrá magyarok nélkül bonyolódott le. Ugyanis a negyedik napon, igaz, hogy Juhászért szurkolhattunk, de a román Cutov ellen kevés esélye volt. Ez volt az éremszerzés utolsó lehetősége. És kimaradt.

Halléban nehéz volt a tudósító dolga. Hiszen bármilyen kérdést is tettünk föl a szakvezetőknek, kényesnek számított. A jugoszláv Vecerni Novosti munkatársa provokálta Papp Lászlót, megkérdezve: mi van Adler Zsigával?

Választ ő sem kapott.

S hogy mi volt vele?

— Sok év telt el azóta, és szegény öreg azóta már meg is halt. Én azt mondom, ne beszéljünk róla. Senkinek nem lenne jó. Nem ez döntött Halléban, hanem, hogy kiderült: a mi bokszolóink fizikailag gyengébbek ellenfeleiknél, azt csupán technikai tudással, okos öklözéssel nem lehet pótolni.

Furcsa helyzet állt elő. Az ökölvívósportban a sikerekért, a kudarcokért ki a felelős? Mert Papp László vezetőedzőségének idején állandóan folyt az áldatlan vita: kié a siker? A válogatott edzőjéé, a válogatott kapitányáé vagy a klubok szakvezetőié? A kérdés az volt, vajon Halle után fogja-e bárki önmagát okolni? Ugyanis ebben a német kisvárosban nemcsak Csordást, Jakabot és Takácsot ütötték ki, hanem a magyar ökölvívást is.

Már akkor megjósoltam lapunkban, hogy a közeljövőben a sportág házatáján élesednek majd a viták, és ugyanaz lesz napirenden: a válogatott és a klubok viszonya, pedig ezt a témát nemcsak a versenyzők, hanem a közvélemény is unta már. Rámutattam viszont arra, ha a sportvezetők továbbra is túl diplomatikusan kezelik a válogatott vezetése és a szakosztályok ellentéteit, újabb Halle elé nézhettünk.

Rossz volt hallani ugyanis az EB színhelyén, hogy a kint levő magyar edzők egyre csak azokról a bokszolókról beszéltek dicsérőleg, akik otthon maradtak, akik — úgymond a kispadon ültek. Azután hallani lehetett olyasmit is, hogy aki sérültet jelentett, valójában az EB idejére már

egészséges volt. Azután, hogy sokkal szerencsésebb lett volna a klubokban felkészíteni a versenyzőket.

A nevetséges erőlködés, hogy ki legyen a kakas, továbbra is megosztotta az erőket, és szinte már áthidalhatatlan szakadékot hozott létre a magyar ökölvívásban.

S ezután a legfelsőbb sportvezetés már lépett.

A kérdés most, fél évtizeddel a döntést követően, hogy helyes úton indult-e?

A vizsgálat

Hallét követően ugyanis az OTSH munkaterve alapján komplex vizsgálatot folytattak az ökölvívó sportágban. Ennek gyakorlati végrehajtására 1977. december 17. és 1978. január 16. között került sor. A vizsgálat két fő célja a következő volt. 1. A sportág helyzetének, a szövetség vezető-ellenőrző munkájának felmérése. 2. Javaslat a gondok megoldására.

A vizsgálat vezetői beszélgetést folytattak az ökölvívó-szövetség teljes vezérkarával, a sportegyesületek közül pedig az FTC, a Vasas, a Tatabánya, a Bp. Honvéd és a PVSK sportágat irányító vezetőivel.

A vizsgálat a maga nyers modorában a következő helyzetet tárta fel, és itt hadd idézzem szó szerint a jegyzőkönyvet. „Megállapítást nyert, hogy a szövetség elnöksége nem képes megoldani a sportág előtt álló feladatokat. A szövetség kétszintű — elnökség, intéző bizottság — vezetése nem biztosította annak hatékony működését. A szövetség elnökségének tagjai közül többen nem rendelkeznek a sportágban kellő ismeretekkel, tapasztalatokkal, nem ismerik kellően a helyzetet. Az is megállapítást nyert, hogy az elnökségben személyi ellentétek osztották meg a sorokat." Az intéző bizottságról pedig így szól a jelentés: »Munkáját a „baráti szálak" is erősen befolyásolták.«

Mit mondtak az edzőkről?

„Az edzőbizottság tevékenysége elsődlegesen felmérésekre, adatgyűjtésekre szorítkozott, a szakmai munka egységes irányítása csak részben valósult meg."

A bírák erkölcsi elítélését a következőképpen rögzítették: „A bíróbizottság működésében az egyéni érvényesülés túlzott mérvű előtérbe kerülése követhető nyomon. Ez feszültségeket okozott, a fiatal, tehetséges bírák elkedvetlenedését vonta maga után."

Elmarasztalták a főtitkárt, hogy a sportág kérdései helyett a válogatottal törődött, a szakfelügyelőt pedig azért, hogy elsősorban ügyintézői fel-

adatokat látott el, s hogy hiányzik belőle a határozottság, az önálló véleménynyilvánítás.

S ekkor következett Papp László értékelése, ami — a volt vezető edzőről az alábbi helyzetkép alakult ki címszó alatt szerepelt a jelentésben:

„Az emberi méltóságot bántó megjegyzései szembetűnőek voltak. Az egyesületi edzőkkel nem alakult ki megfelelő munkakapcsolata. Bírálataiban alapvetően a szubjektivitás vezette. Ennek következtében az egyesületi edzők többsége nem is támogatta munkáját olyan mértékben, mint ahogyan az elvárható lett volna. A beszélgetésben részt vevők között többen megkérdőjelezték Papp László szakmai hozzáértését. Általában elismerték a ringben végzett tevékenységét, azonban már nem így nyilatkoztak a szakmai munka más területeinek kérdéseiről. Nem kísérte kellő figyelemmel az egyesületekben folyó munkát. A szakmai munka ellenőrzése esetenként formális volt. A vezetőedző kizárólagosan a szűk körű válogatott kerettel törődött. Egyesek szerint az utánpótlást és a tehetséges fiatal versenyzőket alig ismerte. Ez a helyzet kedvezőtlenül hatott az olimpiai felkészülés szakosztályi tevékenységére is."

Az elmondottakat nem mérges szurkolók, nem hőbörgő fiatalok, hanem egy, az OTSH által kijelölt szakértő bizottság állapította meg. Amely bizottság komplex vizsgálatának egyes számú mellékletében még két dolog található.

„Papp László vezetőedző szerződése 1977. december 31-én lejárt, amelyet saját elhatározásából nem kívánt megújítani. Ezt a vele történt személyes megbeszélések és az arról készített emlékeztetők is igazolják. A Magyar Ökölvívó Szövetség intéző bizottsága 1977. december 23-i ülése tárgyalta a vezetőedző személye körül kialakult helyzetet, és tudomásul vette: Papp László nem kívánja a szerződését megújítani. A feladat ellátására Kellner Ferenc személyére tett javaslatot az elnökség, ugyanakkor a szövetség elnöke a javaslat ellen szavazott."

Kellner Ferenc 1978. január 3-án megkezdte a szövetségben a munkát, és a versenyzőket központi edzőtáborba hívta. A szövetség elnöke ugyanakkor írásban bejelentette az OTSH elnökének: kéri felmentését funkciójából. Szemes László pedig, aki az ökölvívó szövetség főtitkára volt, 1977. november elsejével a sport területéről új munkakörbe került.

Szóval, a versenyzők a magyar ökölvívósport után Papp Lászlót is kiütötték.

Háromszoros olimpiai bajnokunk azonban nem került padlóra. Varga Ferenc, az Óbuda Tsz elnöke munkát adott neki. Mégpedig olyat, amire ma is szívesen emlékszik.

— Bár ott maradtam volna! Életem legszebb pillanatai voltak. Csak

úgy jöttek a gyerekek abba a békásmegyeri iskolába. Öröm volt velük foglalkozni. És most, amikor lépten-nyomon azt hallom, hogy a szülők nem engedik bunyózni a gyerekeket, eszembe jut, hogy mamák, papák jöttek le kézen fogva a gyerekeikkel és szívesen bízták rám őket.

— Sok mindent megértem már, de azt, hogy ilyen önfeledt játékot vezényeljek a ringben, még soha nem. Végre olyanokkal voltam körülvéve, akik mindent megtettek, amit kértem tőlük. Ha azt mondtam volna nekik, hogy az edzés végén föl kell ugrani az első emeletre, bizonyára próbálkoztak volna vele.

Varga Ferenc, a Magyar Ökölvívó Szövetség jelenlegi elnöke, aki egyben az Óbuda Tsz-nek is elnöke, ugyancsak nosztalgiával emlékszik vissza erre az időszakra.

— Sose volt sem előtte, sem utána olyan utánpótlásunk, mint amikor Laci nálunk dolgozott. Százhúsz gyerek zsibongása töltötte be a tornatermet, és csak azért nem voltak többen, mert a terembe nem fértek többen.

Papp László az Óbuda Tsz SK-ban a jövő ökölvívói között

Közben a magyar ökölvívó-válogatott ismét elutazott Belgrádba, hogy a második ökölvívó világbajnokságon feledtesse a hallei kudarcokat.

A belgrádi döntő magyarok nélkül zajlott le.

Ez pedig azt bizonyította, hogy Papp Lászlónak, a borúlátó szakvezetőnek volt igaza. A montreáli olimpián is az történt, mint a havannai VB-n, majd a hallei Európa-bajnokságon — tovább süllyedt a sportág színvonala.

S miután eltávolították Papp Lászlót, akinek a komplex jelentés szerint személye okozta a válogatott és a klubok közötti áldatlan kapcsolatot, nézzük csak, mi történt.

Kétségtelen, a belgrádi VB előtt senki sem gondolta, hogy sikerekkel, akár érmekkel térhetnek haza ökölvívóink. A sportág új vezetése és a válogatott új edzője rövid idő alatt aligha válthatta meg a sportágat. Az azonban napnál fényesebben bizonyosodott be, hogy nem a válogatott edzőjének személye dönti el, milyen a sportág színvonala, hanem az a sok-sok egyesületi edző, szakember, aki a ring körül tevékenykedik. Róluk pedig az derült ki, bármily szívvel-lélekkel is csinálják, nem dolgoznak elég hatékonyan, elég korszerűen.

A közvélemény és a közben megváltozott legfelsőbb sportvezetés hasonló tapasztalatokat szűrhetett le, hiszen újra Papp László felé kacsingattak.

A visszahívás

Papp László kapitányságának második szakasza lényegében azzal kezdődött, hogy megváltozott a legfelső magyar sportvezetés, és Buda István lett az OTSH új elnöke. Nem is rejtette véka alá, hogy a vezetésben igényli a hajdani példaképek, a legnevesebb sportolók közreműködését. Ezért került sor arra is, hogy Buda István felvette a kapcsolatot Varga Ferenccel, aki munkát adott Papp Lászlónak, és kérte: beszéljen Papp Lacival, jöjjön vissza a válogatott élére. Nem jellemző Papp Lacira, hogy feltételei és kikötései legyenek, ezúttal azonban voltak. Az egyik, hogy Varga Ferenc legyen a Magyar Ökölvívó Szövetség elnöke, hogy dr. Bálint Ernőt vegyék vissza mellé technikai vezetőnek. Már-már úgy tűnt, minden a legjobb úton van, hiszen az OTSH elnöke nem emelt kifogást a Papp által előterjesztett feltételek ellen. Csakhogy Papp Lászlóné másképpen gondolkodott.

— Ebből elég volt, nem szeretném, ha a ring mellett ütne meg a guta.

— Zsókát kellett meggyőznöm, ez volt a sportvezetés által kiadott há-

zi feladatom — emlékszik vissza Varga Ferenc. — Megmondom őszintén, a korábbi zöldségtermelőket könnyebb volt rábeszélni arra, hogy ezentúl virágot ültessenek, mint Zsókát rábeszélni arra, hogy engedje vissza Lacit a válogatott élére.

— A visszatérésemnek nem mindenki örült. És magam sem úgy jöttem vissza, ahogyan elmentem. Volt néhány dolog, amelyről utólag megállapítottam: másképpen kellett volna csinálni, és eldöntöttem, hogy legalább én nem leszek olyan bolond, aki nem tanul a saját hibáiból. Azonnal, beiktatásom után leültem a legnagyobb klubok vezetőivel tárgyalni, és kértem: legalább a válogatottak közös programját dolgozzuk ki együtt. Megegyeztünk, én figyelembe veszem a klubérdekeket, ők tekintettel lesznek a válogatottéra — mondta Papp László.

Köln

A nemzetközi életben szinte észre sem vették, hogy egy világversenyről hiányzott Papp László. A kölni csarnokban szinte minden második szembejövő biccentett feléje. Igaz, ez a népszerűség egyrészt annak volt köszönhető, hogy a hajdani magyar ökölvívó, a válogatott vezetőedzője, a háromszoros olimpiai bajnok több profimérkőzését bonyolították le Kölnben. A szurkolók a szimpatikus magyar sportembert akkor a szívükbe zárták, és úgy látszik, nem könnyen felejtették el. Az első három nap magyar sikerek jegyében telt. Egyedül a pehelysúlyú Dezamits esett ki az olasz Russolinóval szemben. A többiek: Orbán S., Danyi és Somodi szombaton, Botos pedig vasárnap nyert. Dudus és Lévai hétfőn aratott pontozásos győzelmet. Pém, aki Halléban gyengén szerepelt, döntő fölénnyel lépte le a jugoszláv Nikolicsot.

Varga Ferenc, a szövetség új elnöke boldogan jelentette ki:

— Nagyszerűek ezek az új fiúk. Nem ijednek meg a kemény öklöktől, jövőjük van.

Másnap Totka pontozóbírói tévedés áldozata lett. Némi vigasztalást jelentett, hogy a folytatás jobban sikerült. Este Rózsa András elsőként lépett szorítóba, és váratlanul könnyű sikert aratott. Kiegyenlített első menet után a másodikban, egy jól sikerült ütése nyomán, a jugoszláv Dondics szemhéja felszakadt és a svéd bíró — némi ápolási kísérlet után — leléptette a magyar fiú 33 éves ellenfelét, aki ezzel be is fejezte pályafutását, decemberben visszavonult, érem nélkül. Ezzel szemben kedden este 7 óra 44 perckor megszületett az első magyar Európa-bajnoki érem, amely a legrosszabb esetben bronz, de lehet még fényesebb is.

— Hazudnék, ha sajnálkoznék a történtek miatt, de hát felszakadha-

tott volna az én szemhéjam is, ha ő talál engem el úgy, mint én őt — mondta minden különösebb lelkesedés nélkül, inkább nagy megnyugvással Rózsa András és Papp Laci csak egyet kacsintott hozzá: — Érem az érem!

Később lényegesen szomorúbbak lettünk... Még az sem nyugtatta meg ugyanis a magyar tábort a Dudus—Pehlivanov (bolgár) mérkőzés után, hogy a nézők valóságos szimpátiatüntetést rendeztek versenyzőnk mellett. Az első menetben az EB-bronzérmes bolgár, a másodikban Dudus volt a jobb, s a hajrában is ő kezdeményezett többet. Ennek ellenére bele kellett törődnie, sajnos, a megváltoztathatatlanba: 3:2-es szoros pontozással kikapott és kiesett.

S úgy látszik, nekünk, magyaroknak egy örömünk maradt Rózsa éremszerzésén túl erre az estére: lázba hozzuk a közönséget. Ezt tette Danyi is, a román Budusan elleni remek találkozója kielégítette az ínyenceket is. Csak éppen... Nos, Danyi is pontozásos vereséget szenvedett, s elbúcsúzott.

Ma az EB-n újabb öt magyar éremvárományos lép szorítóba, Orbán, Pém, Lévai és Somodi. Remélhetőleg 24 óra elteltével jobb lesz az arány, mint a kedd esti 1:3 volt...

S a magyar ökölvívás filmje ezután úgy pergett, mint a hajdani, szép időkben. És valami gyógyírt jelentett azokra a sebekre, amelyeket a pontozók okoztak, amikor igencsak vitathatatható körülmények miatt hozták vesztesnek a magyar versenyzőket. Mert Orbánnal sokadszor történt meg ezen az Európa-bajnokságon újból, hogy miután három meneten át leiskolázta ellenfelét Kölnben, a román Radut, ellenfelét hozták ki győztesnek 3:2 arányban. A magyar csapat vezetése írásbeli tiltakozást nyújtott be az EABA bíróküldő bizottságához a magyar ökölvívókkal szemben tanúsított megkülönböztetés miatt.

A magyarok tiltakozása éppen egybeesett Somodi mérkőzésével, és ezen a találkozón a nyugatnémet vezetőbíró már úgy bíráskodott, ahogy azt a szabályok előírják: amikor Somodi kétszer egymás után megroggyantotta ellenfelét, aki a lábán is alig tudott állni, leléptette az első menet vége előtt fél perccel. Somodi boldogan ütött még egy nagyot — de már a levegőbe — s aztán felhangzott a bírói eredményhirdetés:

— Győz, kiütéssel, Somodi, Magyarország!

— Somodi bátran és okosan bokszolt, többet nyújtott, mint amire számítottam — mondotta elégedetten Papp László.

Az esti műsorban Botos, Pém és Lévai lépett szorítóba. Közülük a könnyűsúlyú magyar bajnok kapta a legnehezebb ellenfelet az Európa-bajnok Nowakowski személyében. Az NDK-beli ökölvívó méltónak bi-

zonyult rangjához, és ha csak szoros küzdelem árán is, de végül 4:1 arányú pontozással győztesen hagyhatta el a ringet.

— Andris keveset ütött, nem támadott eleget, azt hiszem, jogos a vereség — mondta Kajdi János a szorító mellett. — Nowakowski megint Európa-bajnok lesz...

Ennek a megállapításnak az első fele — sajnos — késő este is igaz volt: Lévai, a nehézsúlyúak egyik negyeddöntőjében, a román Cernat ellen keveset kezdeményezett, és bár ellenfele ütései gyakran célt tévesztettek, az aktivitást a pontozók egyhangú döntéssel honorálták — a román javára...

Közben azonban volt okunk örülni is, s nem maradtunk újabb „esti érmes" nélkül. Pém László középsúlyban török ellenfelet kapott, s Karakellének nemcsak a neve, hanem a küzdőmodora is furcsa volt. Változatos, meglehetősen kiegyenlített küzdelem után (Pém jobb volt, de a 3. menetben egyszer rászámoltak) végül is a 23 éves magyar fiú 3:2-es pontozással nyert.

E szerint tehát a „keddi hős", Rózsa András mellett Pém és Somodi volt érdekelt az elődöntőkben, ami egyet jelentett azzal, hogy bronzérmesnél rosszabbak már nem lehettek.

A piros sarokban Rózsa András, Magyarország... ezekkel a szavakkal kezdődött meg csütörtökön délután a döntőbe jutásért folytatott küzdelem. A lelátók azonban most sem teltek meg, pedig a német ökölvívók jól szerepeltek ezen az Európa-bajnokságon. Különösen a házigazdák annak örülhetnek, hogy nem is egy nagyon kemény öklű, profi módon felkészült versenyzővel rendelkeznek. Ők állják egyedül a harcot a szocialista országok öklözőivel.

A csütörtöki első mérkőzés tehát magyar versenyző nevével kezdődött, de a szovjet Szabirovéval végződött. A két papírsúlyú küzdelme változatos, érdekes volt, néha igazán szép ütéseket is láthattunk, de ezek többsége Szabirov pontjainak a számát növelte. A három menet alakulása nem hagyott kétségeket afelől, hogy kettőjük közül melyik a jobb. Rózsa óvatosabb volt a kelleténél, és most is egy magyar szótól visszhangzott a mérkőzés közben a terem:

— Üssél!

A sportcsarnok minden irányából hallhattuk a biztatást, csakúgy, mint előző este, amikor Lévai teljesen érthetetlenül alig támadott, ritkán ütött. Nos, a kis Rózsa sem tudta teljes mértékben megvalósítani a jótanácsokat, így nem is csodálkozhatott, hogy az öt nyugati pontozó 4:1 arányban a szovjet fiút hozta ki győztesként. Az egyetlen bíró, aki Rózsát látta jobbnak, az a finn Tuominen, aki 60:58 arányban ítélt Rózsa javára.

Az esti programban Pém és Somodi lépett szorítóba.

A romániai Szilágyi este Pém ellen 5:0 arányú pontozással győzött — tegyük hozzá, sajnos, megérdemelten.

Magyar szempontból rendkívül kellemes csattanóval értek véget az elődöntők. Az új súlycsoportban, a szupernehézsúlyban a nyugatnémet Hussing már a délutáni műsorban biztosította magának a szombati döntőt.

Somodira ugyan az első két menetben rászámoltak. Az utolsó 3 percre Somodi mégsem lankadt. Indjan annál inkább. Egyre több ütés találta a szovjet ökölvívót, s a vége előtt 20 másodperccel meg is ingott, nyolcat rá is számolt a skót vezetőbíró. A maradék 7 másodpercben Somodi még többször talált s a közönség már az eredményhirdetés előtt ünnepelni kezdte. Ki is hozták győztesnek. Leoni (olasz) 59:56, Jensen (dán) 60:58, Krom (holland) 59:58, és Baumgardt (NDK) 59:57 arányban. Az már nem is meglepetés, hogy a magyarokat sorozatban vesztesnek kihozó jugoszláv Novicsics 59:59-es pontozással Indjant jelölte meg győztesnek.

A szombati esti döntőbe a következő versenyzők kerültek:

Papírsúly: Sabirov (szovjet) — Geilich (NDK)
Légsúly: Srednicki (lengyel) — Radu (román)
Harmatsúly: Pehlivanov (bolgár) — Krapcov (szovjet)
Pehelysúly: Ribakov (szovjet) — Andrejkovski (bolgár)
Könnyűsúly: Weller (nyugatnémet) — Demjanyanko (szovjet)
Kisváltósúly: Oliva (olasz) — Konokbajev (szovjet)
Váltósúly: Mirkovics (jugoszláv) — Müller (nyugatnémet)
Középsúly: Uusivirta (finn) — Szilágyi (román)
Félnehézsúly: Nyikoljan (szovjet) — Kacar (jugoszláv)
Nehézsúly: Kohnert (NDK) — Gorsztkov (szovjet)
Szupernehézsúly: Hussing (nyugatnémet) — Somodi (magyar)

A csattanó az volt, hogy egy magyar is szorítóba léphetett a döntőben. Papp László az éjszakai búcsúmérkőzésről a következőket nyilatkozta a találkozó előtt.

— Ki kell ütni a németet. Az az egyetlen megbízható módja a győzelemnek. Hogy sikerül-e, azt majd éjfélkor megmondom.

Somodi két órával a döntő előtt fogadkozott:

— Mindent megteszek, de akkor sem leszek csalódott, ha a rutinosabb ellenfelem győz. Úgy érzem, nem okoztam csalódást senkinek.

Bár bennünket kellemetlenül érintett, hogy Hussing győzött, de Somodi valóban nem okozott csalódást. Somodi ezüstérmével, döntőben mutatott öklözésével, messze felülmúlt minden várakozást. És a magyar bokszolók?

Hosszú évek után ökölvívóink újra örömet okoztak. A kölni Európa-

Két menet között egy kis tanács a szupernehézsúlyú Somodinak

bajnokság kellemes csalódásait Somodi és társai okozták. A szakemberek eleinte oda se figyeltek, amikor magyar öklöző lépett a szorítóba. De amikor egymás után győztesen hagyták el a ringet, már ülve maradtak, és figyelni kezdtek . . .

Az eredményeknél ugyanis többet mond az, amit az ember a saját szemével lát. Például azt, hogy a magyar öklözők bátran, technikásan, azaz stílusosan vívták a mérkőzéseiket. S tíz magyar indulóból nyolc bekerült a negyeddöntőbe, ami minden várakozást felülmúló sikert jelentett. Az elődöntőbe pedig azért került csak három versenyzőnk, mert a magyarok ilyen fokú előtörése nem volt „betervezve" a pontozók komputerébe. Ezek után nyugodtan kijelenthetjük: a pontozók elképesztően sportszerűtlen mérlegelése, kisebb-nagyobb érdekcsoportokba való tömörülése kockára teszi a küzdelmek tisztaságába vetett hitet. S ha így folytatódik, előbb-utóbb a sportág rovására megy ez a tevékenység, amely személyes indulatoktól sem mentes.

Örömünket azonban legfeljebb csak megkeseríteni tudták Orbán és Dudus lepontozásával, az erkölcsi sikert nem sikerült elvenni. Ha most 5 éremről beszélnénk 3 helyett, akkor sem változna a véleményünk a látottakról. A magyar ökölvívás java elmozdult korábbi helyéről, előbbre lépett Európa rangsorában.

S ha egyelőre csak a morális és technikai vonatkozásokat tudjuk is dicsérni, a szakemberek jól látják a feladatokat: még keményebben edzeni és a fizikai feltételeket, az erőt kell fejleszteni ökölvívóinkban. A pontozók ugyanis a stílust nemigen tisztelik, csak a nagy ütéseket!

Az ökölvívó-szövetség vezetői is elismerést érdemelnek, hiszen rövid idő alatt öntöttek hitet és erőt a versenyzőkbe, s emberi közelségükkel sikeresen hangolták őket a legerősebb ellenfelekkel szemben is. Somodi győzelme például a szovjet Indjan ellen a helyes lelki felkészítés sikere is. A mezőny legerősebb és legjobb bokszolóját verte ki, s ha a keze nem sérül meg, talán Hussing ellen is megismételte volna az elődöntőben mutatott bátor és kemény öklözését. De így sem érheti őt szemrehányás: kimagasló sikert ért el! S ha ilyen komolyan folytatja, s vele együtt a többiek és a még csak jelöltek is, a magyar ökölvívás meghatározott léptekkel haladhat tovább a felfelé vezető úton — írta az EB krónikása.

Moszkva

Az ökölvívósport vezetése már az olimpia előtt eldöntötte, hogy a sportágat az alapjainál kezdi újra felépíteni. Ismert volt, hogy a bokszszakosztályok száma az évek során csökkent, az utánpótlás nemcsak színvonalban, hanem létszámában is egyre kisebb lett, tehát a felemelkedés útja a szövetség vezetőinek jó vagy rossz munkáján múlott elsősorban.

Varga Ferenc elnökletével először egy, az egész sportágat átfogó értékelést készítettek, megjelölve, hogy mely pontokban kell alapvető változásokat elérni. Országszerte megkeresték azokat a vezetőket, akik patrónusai lehetnek a sportágnak, és felkérték őket, hogy a magyar ökölvívás tizenkettedik órájában tegyenek meg mindent a sportág megújításáért. Növelni kellett a szakosztályok számát, ehhez olyan bázisszervekre volt szükség, amelyek anyagi fedezetet nyújtanak. S hogy minél több gyerek kapjon kedvet az ökölvíváshoz, el kellett érni, hogy az iskolákban ne tekintsék egészségtelen, a fizikai fejlődésre károsan ható sportágnak.

Sikerült elérni, hogy az olimpia évében nem csökkent tovább az ökölvívó-szakosztályok száma. Ez már előre jelezte, hogy valami megindult. Azután később felvették az ökölvívást az úttörő-olimpia műsorára is. Ez

Váradi János iskolázik a szabadság-hegyi edzőtáborban

újabb nagy lépés volt. Az utánpótlás vezetésével külön szakvezetőt bíztak meg (Csötönyi Sándort).

A mozgás, a pezsgés sok új versenyzőt állított csatasorba országszerte. Néhányan közülük eljutottak a válogatottba is. Így például Váradi János Nyíregyházáról, aki a moszkvai olimpián bronzérmes lett.

— A sorsolásra nem szoktam panaszkodni, de a moszkvai olimpián valóban nem volt szerencsénk. Aki az első fordulóban még könnyebb ellenfelet kapott, az a másodikban alaposan beválasztott.

Hiába volt Váradi Jancsi nagyszerű formában. Az olimpiára visszatért Gedó is jól bunyózott. De ez Moszkvában kevésnek bizonyult. Pedig... Gedó napról napra javult Moszkvában. Olyan dolgokat produkált, mint hajdanában, nagy győzelmeinek idején. Rendkívül felgyorsult, hármakat ütött.

A kubai ellen azonban nem tudott kibontakozni.

A moszkvai dobogóra végül is a svéd Eklund ellen győztes Lévai és

A Stevenson—Lévai mérkőzés Budapesten, Papp László és segítőtársa, Kajdi János áll a szorítón kívül

Váradi János került, aki Moszkvában az EB-ezüstérmes román Radu ellen nyert.

Az elődöntőben mindketten megtorpantak.

— Váradiban és Lévaiban még jó néhány világverseny van. Egyáltalán nem bosszantott, hogy most, az olimpián nem sikerült nekik. Inkább attól félek, hogy az amúgy is lustaságra hajló Lévait ez a bronzérem kényelmessé teszi.

Tampere

Azz olimpia után már Tamperére készültek a magyar ökölvívók. A kérdés az volt, hogy a megújult magyar ökölvívó-válogatott visszaszerzi-e rangját a kontinensviadalon, vagy maradunk-e a hallei „gödörben".

A felkészülés majdhogynem zavartalan volt. A versenyzőkkel nem

akadtak gondok, bekapcsolódott a válogatott munkájába Papp László és Kajdi János mellé Csötönyi Sándor is, aki elsősorban ugyan a fiatalokkal foglalkozott, de idejéből futotta arra is, hogy a nagy válogatottaknál segédkezzen.

Lényegében a visszavágás reményével indultak Tamperébe a magyarok. Azután ennek az Európa-bajnokságnak a pontozókkal való hadakozás lett a vége.

A legkirívóbb eset Farkas lepontozása volt a bolgár Metovval szemben. Emiatt óvtak is a magyarok. Azután két napig minden rendben ment. Továbbjutott Váradi, Gönczi, reális vereséget szenvedett Bacskai, nyert Molnár és Némedi egy-egy norvéggal szemben. Tehát a szerdai versenynapon a magyarok közül kilencen éremért bokszolhattak.

Május volt, de Tamperében még hófoltok voltak az utcán, és időnként sütött a nap. Szerdára viszont beborult az ég és a magyarok kedve is. Váradi János olimpiai bronzérmesünk kikapott a lengyel Maczugától, Soltész pedig a csehszlovák Pusztaitól.

Nagyon féltünk, mi lesz este. Papp László Rózsa és Takács esélyeiről akkor a következőket mondta:

— Rózsa továbbjutása bravúrnak számítana, Takácsnak pedig meg kell vernie a franciát.

Rózsa valóban kemény ellenfélnek bizonyult, s az olimpiai bajnok, szovjet Szabirov 5:0 arányú pontozása nem biztos, hogy reális volt. Takács pedig Fortunával állt hadilábon. Az első menet első percében felszakadt a szemöldöke, és a vezetőbíró az orvosok meghallgatása után leléptette. Négyen léptek tehát ezen a napon ringbe és négyen léptek a dobogó mellé.

Másnap javult a bokszbizonyítvány. Gönczi, Némedi és Molnár az érmesek közé került. Gönczi a portugál Pereirát, Némedi a francia Magnetot és Molnár a francia Sokunát győzte le, utóbbi versenyző K. O.-val küldte ki a ringből ellenfelét. Vereséget szenvedett ugyanakkor Lévai az NDK-s Ulli Kadentől és Alvics a román Cernattól. Tehát a döntőbe jutásért három magyar bokszolhatott.

A magyar táborban legjobban Göncziben bíztak, mert ellenfele, a lengyel Kosedowski az előző mérkőzésen megsérült. Ezzel szemben kiderült, hogy Gönczi nem elég gyors ellenfeléhez képest. A lengyel fiú rendre megelőzte, szinte akkor ütötte meg, amikor akarta. Maradt a bronz.

A második lehetőség Némedié volt, neki ugyan kevés esélyt adtak a szakemberek, Papp Laci is csak annyit említett lehetőségként, hogy miután a jugoszláv Perunovicsnak fáj a könyöke, még meglepetés is lehet.

Meglepetés nem volt, és az se derült ki, hogy Perunovicsnak fáj a kö-

nyöke. Mutatósan harcolt a jugoszláv, győzelme megérdemelt volt. Még egy bronz.

Molnár, mint az várható volt, a szovjet Konakbajevtől bármilyen jól is harcolt, kikapott. Ez volt a harmadik bronz. Közben a magyar szövetség vezetői a pontozók tevékenységeit tárgyaló sajtótájékoztatón ismertették sérelmeiket, amelynek azonban valljuk be, semmiféle hatása nem volt.

Varga Ferenc, a Magyar Ökölvívó Szövetség elnöke a tamperei EB-t a következő szavakkal értékelte:

— A fiúk morális tartásával ringben és azon kívül, elégedett vagyok. Sőt, mondhatnám: fegyelmezett, nagyszerű társaság. Az eredményekkel már korántsem ilyen jó a helyzet. Az elmaradt sikerekért viszont nem a versenyzőket okolom. Nem vitás, jól jött volna egy kis szerencse, de ha korrektebb a bíráskodás, akkor hét magyar is felállhatott volna a dobogóra.

Csak a pontozók okolhatók az elmaradt „nemesfémekért"? — kérdeztem még Tamperében az elnököt.

— Kétségtelen, harcosságban még fejlődnünk kell, erőnlétben és taktikailag már megálljuk a helyünket bármely nemzet ökölvívóival szemben. A tamperei tanulságokat pedig hasznosítani fogjuk.

München

Az egy évre rá sorra került világbajnokságon, Münchenben azonban úgy tűnt, hogy nem hogy hasznosítottunk volna valamit, inkább felejtettünk. Legalábbis ami az ökölvívótudást illeti. Mert morálisan semmi baj nem volt a csapattal. Lelkes, szorgalmas fiúk voltak az edzőtáborban is, de Papp Laci már a müncheni utazás előtt szomorúan állapította meg:

— Nem vitás, a gyerekek mostanában akár kézenállásban is körbejárnák a termet, ha azt mondanám nekik, hogy ez kell ahhoz, hogy jól szerepeljenek Münchenben. Persze, ezt a szemléletet most már késő magukévá tenni, mert erre két évvel ezelőtt lett volna szükség. És akkor más esélyekről beszélhetünk.

Milyenről nyilatkozott Papp László?

— Legjobb esetben egy-két versenyzőnk eljuthat a legjobb négy közé. Szóval, az érmes remények vérmes reményeknek számítanak. Pedig... Kovár Gyula, a szövetség akkori főtitkára, Varga Ferenc elnök és Papp László nagyon komolyan vették a felkészülést.

Mit mondtak róla?

Az olimpiai felkészülés állomásaként tekintett müncheni VB előtt fél

évvel már megkezdődött a közös munka. S ez hosszabb-rövidebb megszakításokkal tartott a müncheni utazásig. Szerepeltek a programban az edzőtáborozásokon kívül különböző nemzetközi felkészülési mérkőzések, s ezeket az egyéni menedzselés elve alapján állították össze. Néhányan — Alvics, Somodi és Dudus — számottevő eredményeket értek el Svédországban. A magyar—finn találkozó is, amelyre Budapesten került sor, lehetőséget adott arra, hogy felmérjék, mire képesek a magyar ökölvívók.

A korábbi évektől eltérően, idén fokozottabban vették igénybe az orvosi ellenőrzést is. Így néhány versenyzőről kiderült, hogy januárhoz képest 30 százalékkal javult fizikai állapota. A válogatott összességénél 10—15 százalékos erőnlétjavulást állapítottak meg a műszerek, azaz az orvosok. A müncheni szorítóba 12 magyar ökölvívó utazását tervezték, de sajnos, Botos Tibor magatartásával kizárta magát a keretből. Az alapvető gond az volt, hogy nem volt megfelelő a súlya. Erre a válogatott vezetői és az ökölvívó-szövetség illetékesei kétszer is figyelmeztették, a versenyző pedig írásban kétszer is megígérte, hogy fogyasztani fog, és megfelelően készül a VB-re. A legutolsó edzőtáborozáson viszont már nem jelent meg, s így le kellett mondani arról, hogy a müncheni keret tagja legyen. Emiatt megfogyatkozott a magyar együttes, mindössze 11 magyar ökölvívó nevezését küldte el a szövetség Münchenbe.

A névsor a következő: 48 kg: Rózsa (Tatabánya), 54 kg: Farkas (Salgótarján), 57 kg: Turu (Építők), 60 kg: Gönczi (Kecskemét), 63,5 kg: Magyar (Kun Béla SE), 67 kg: Danyi (Bp. Honvéd), 71 kg: Hranek (Salgótarján), 75 kg: Némedi (Sopron), 81 kg: Csépányi (Borsodi Bányász), 91 kg: Alvics (Bp. Honvéd), 91 kg felett: Somodi (Tatabánya).

Papp László nagyon is reálisnak ítélte meg már a világbajnokság előtt a magyarok esélyeit. Pontosan az történt, amit ő mondott, és nem az, amiben akár a versenyzők vagy a szövetség reménykedett. Egyetlen magyar versenyző sem került a legjobb négy közé, igaz, a legesélyesebb magyar, Danyi a világbajnokság legnagyobb klasszisától, a későbbi aranyérmes Brelandtól kapott ki óriási csatában, de hát ez a bokszhoz tartozik.

Utólag hogyan értékelt a „mester"?

— Általánosságban a küzdőszellemmel, a harcmodorral elégedett vagyok. Versenyzőim általában a jobbtól kaptak ki, bár azt is megkockáztatom, hogy aki vesztett, az nem mindig a ringben bizonyult gyengébbnek. A bírók elsősorban Farkast, Némedit és Turut sújtották.

München különlegessége a sok K. O.-győzelem volt. A tudósítók közül sokan nevezték „mészárszéknek" a müncheni ringet. A döntőig 19 ökölvívót kellett letámogatni a kötelek közül.

A világbajnokságon egyébként, amelyet tökéletesen rendeztek, minden a papírforma szerint alakult. A kubaiak, a szovjetek nyertek, meglepetés csak az volt, hogy a kubai Stevenson kikapott az olasz Damianitól, és hogy egyetlen ügyeletes mentőautó kevésnek bizonyult.

Mi pedig az ökölvívás világszínpadán statiszták voltunk.

Felmerült a kérdés: mi van végül is a magyar boksszal? Soha nem tud kilábalni abból a hullámvölgyből, amelybe a montreáli olimpia után került? Vagy egyáltalán nincsenek tehetségeink?

A világbajnokság szemtanújaként (a szerző) elmondhatom, hogy az elmúlt évtizedhez képest a magyar ökölvívás stagnált. A világ fejlődött, mi maradtunk azon a helyen, ahol voltunk. Papp László pedig, ha nem akarta, hogy mindenkivel szembekerüljön, a versenyzőkkel, az edzőkön át a szövetségig, változtatni kellett alapvető álláspontján. Azaz: le kellett mondjon arról az igényéről, hogy csakis olyanokat küld be a ringbe, akinek győzelmi esélye van. Ez az elv ugyan kamatozott Bukarestben, Katowicében és még valamelyest a müncheni olimpián. De a világbajnokságok tükrében, s ennek a müncheni volt a legszomorúbb példája, már olyan csapatot vezényelt, amelynek tagjaitól már érmet sem remélt.

Nem is szereztek!

A müncheni szereplés tehát ha gyenge is volt, senkit nem ért váratlanul. Ez van, ennyi van a magyar ökölvívásban és nem több. Csakhogy egy olyan sportág, amelynek múltja kötelez, olimpiai és Európa-bajnokok sorát vonultatja fel, beletörődhet-e ebbe? A kérdés költői, hiszen természetes, hogy nem. És a szövetségnek elsősorban az lett volna a dolga, hogy a Los Angeles-i olimpia félidejében elkészítse azt a tervet, amelynek alapján egy kétéves, átfogó edzésprogrammal csúcsra lehetne juttatni a magyar ökölvívókat. A krónika egyértelműen bizonyította, hogy azok a magyar bokszolók álltak fel végül is a dobogó legfelső fokára, akik egy-két évvel a világverseny előtt végre belátták, hogy Papp Lászlónak az az igénye, miszerint nemcsak a finisben kell komolyan venni a felkészülést, hanem aki bokszol, annak alá kell rendelni az életét a versenyzésnek, olyan igazság, amelyet lehet vitatni, de nem lehet kiküszöbölni.

A megfelelő és koncentrált felkészülés helyett a szövetségben káosz keletkezett. Kovár Gyula főtitkárról olyan dolgok derültek ki, amelyek miatt mennie kellett tisztségéből. A főtitkár pedig beadványában a szövetség vezetőit, elnökét, a vezetőedző Papp Lászlót támadta.

Várna

Majdnem fél év telt el azzal, hogy a vizsgálatok zajlottak és lényegében vezetés nélkül maradt a sportág. Már csak akkor, amikor a várnai EB-re való felkészülés közvetlen időszaka kezdődött, került új főtitkár Dőry Miklós személyében a szövetség élére, és rendeződtek a sorok a válogatottban. Illetve ott sem egészen, mert Papp László két segítőtársa, Kajdi János és Csötönyi Sándor nem nagyon értették meg egymást. Ez utóbbi a versenyzők körében is jól ismert volt, ami ugyancsak rontotta a hangulatot. Ennek ellenére a szakvezetők szerint a magyar bokszolók a korábbi éveknél szorgalmasabban, fegyelmezettebben készültek a várnai Európa-bajnokságra, esélyekről azonban nem szívesen nyilatkoztak.

Az első lépcső ezúttal is a sorsolás volt. Erről Dőry Miklós, az ökölvívó-szövetség főtitkára azt nyilatkozta:

— Közepesen erős, néhány öklözőnk könnyebb ellenfelet kapott, a továbbiakban pedig nagyon nehéz ellenfeleket. Lévai a lehető legrosszabb sorsolást kapta.

Hát panaszkodni nem lehetett. Váradi, Kincses, Gönczi és Lévai erőnyerő volt, ez azt jelentette, hogy már az első mérkőzésen az éremért bokszolhatott. Persze, Lévainak nem sok esélye volt, hiszen a Münchenben Stevenson ellen győztes, olasz Damiani ellen kellett szorítóba lépni.

Az első győzelmet Turu aratta. Aztán Molnár nyert a lengyel Dabrowski ellen. Győzött Bacskai is a dán Vohnsen, Hranek pedig a török Keloglu ellen. Az első magyar vereséget Bakos szenvedte el, aki az NSZK-beli Bauertól kapott ki.

Másnap folytatódtak a váltakozó sikerek. Kincses, bármily nagy akarással is harcolt, a jugoszláv Buzzoli jobb volt nála. Alvics viszont az NDK-beli Kochnert biztosan verte. Váradi az ír Gerardot lépte le, s ezzel már bronzérmes lett. Molnár a másik írtől, Joycetől kikapott.

Váradi János bemutatkozása a katonaság után rendkívül biztató volt. Az egész magyar tábor benne bízott. Szántó József, Váradi János edzője elégedetten nyilatkozott:

— Jancsi talán még sohasem volt olyan kirobbanó formában, mint most itt, Várnában. Remélem, megőrzi energiáját a későbbi mérkőzésekre is.

Szükség is volt akkor a bizakodásra, mert három magyar vereség következett. Lévai olyan óvatos volt Damianival, hogy nem győzhetett más, csak az olasz. Aztán kisváltósúlyban Bacskai kapott ki a bolgár Leszovtól, úgy, hogy kétszer rá is számoltak a magyar fiúra, majd nagyváltósúlyban Hranek az NDK-beli Hungertől szenvedett vereséget, úgy, hogy

Váradi János a várnai EB szoritójában

a következő napon már csak Alvicsban, Gönczíben és Turuban bízhattunk Váradi Jánoson kívül.

És elkezdődött a bizonyítványmagyarázat. Dőry Miklós csapatvezető szomorúan állapította meg:

— Sajnos, a fiúk nem úgy bokszoltak, ahogyan elvárhattuk volna tőlük. Nem az ellenfelek nagy tudása, hanem a mieink rossz taktikai felfogása, gyenge öklözése fosztott meg bennünket az érmektől.

Aztán kiderült, hogy előre még rosszat sem érdemes mondani, mert például Alvics Gyula az NSZK-beli Rochicianit olyan könnyen verte meg, hogy még önmaga is csodálkozott rajta. Gönczi pedig a francia Gambinót fektette le, s ezzel már az érmesek közé került. Csak Turu lelkesedése bizonyult kevésnek a bolgár Csuprenszkivel szemben. Tehát Várnában minimum három bronzérmünk van, Váradi, Alvics és Gönczi azonban nemesebb fémekkel is megpróbálkozhatott.

A folytatással is elégedettek lehettünk, hiszen három magyarból kettő még egy lépcsőfokot ugrott. Alvics győzött a lengyel Skrezecz, Váradi

A mester „nevel"

pedig a román Titoiu ellen. Gönczinek nem volt szerencséje. Ha hajszálnyival is, de jobb volt a szovjet Nurkazov.

Végre . . . végre . . .

Nem magyarok nélkül zajlott a kontinensviadal döntője. Szóval mégiscsak történt valami változás. Ez elsősorban az volt, hogy Várnában már nem két külön táborban éltek a klubedzők és a válogatott irányítói. A Strandzsa Hotelben szívesen látott vendégek voltak Badariék (a Honvéd csapatának edzője), csak úgy, mint a nyíregyházi, a tatabányai, az oroszlányi, a gyöngyösi, a kecskeméti szakvezetők. Sőt . . .

A klubedzők segítettek az Európa-bajnokság ideje alatt is az edzéseken. Szívesen látták Papp Laciék, ha saját versenyzőjüknek felkészülésében segítenek. Megkérték őket arra, hogy közösen beszéljék meg a taktikát, valamint a lelki felkészítést. Egyébként a csapatnak ekkor már pszichológusa is volt. Összegezve: a magyar boksz háza táján tehát nemcsak az jelezte a változást, hogy két magyar is eljutott a döntőbe, hanem hogy megváltozott a stílus a ringen túl is. Mégpedig kedvezően.

Már a döntő előtt Papp László a korábbi versenyektől eltérően, elégedetten nyilatkozott:

— Ami a csapatot illeti, örvendetes, hogy kivételtől eltekintve, mindenki többet nyújtott, mint amit vártam tőle. Váradi János a katonaság után nagyon hamar összeszedte magát, és minden dicséretet megérdemel. Alvics az egész magyar csapat legkiegyensúlyozottabb versenyzője volt, sajnos a döntőben túl nehéz ellenfelet kapott.

A jóslatnak is tekinthető értékelés nagyon hamar bevált. Alvics nem bírt a szovjet Jagubkinnal, és ezüstérmes lett, Váradi János azonban győzött, nyert a ringben, nyert erkölcsileg, csak éppen mégis másé lett az aranyérem.

Hogyan is történt?

Váradi János az olimpiai bajnok bolgár Leszov ellen egy meneten keresztül egyenrangú csatát vívott. A menet befejezése előtt 6-7 másodperccel a bolgár versenyző súlyosan megsérült. Costa, az olasz vezetőbíró ezt nem vette észre. Csak akkor figyelt fel arra, hogy a bolgár versenyző arca vérbe borult, amikor megszólalt a menet végét jelző gong. Akkor az orvosnak jelezte: meg kell vizsgálni a bolgár versenyzőt. Megkezdődött a 2. menet, az öklözők össze sem csaptak, Leszovot azonnal orvoshoz vezették, aki megállapította, a további öklözésre alkalmatlan, hiszen az első menetben történt összefejelés miatt a homloka több mint 10 cm hosszan felszakadt.

Egyértelmű volt, hogy Váradit hirdetik ki győztesként, mivel ellenfele megsérült. Ekkor azonban közölték, hogy egy új szabály szerint az első menetet pontozni kell. Pontoztak. Váradi nyert 3:2-re. Az ellenőrző zsüri, amely szintén egy új szabály szerint működik, s amelynek vezetője a bolgár Zecsev volt, jelezte, hogy ők viszont 5:0 arányban a bolgárt látták jobbnak. Így végül a bolgár versenyző nyert.

Ne minősítsük a döntést.

A várnai tanulságok végre már biztatóak. Rendelkezik még nagy tehetségekkel a sportág, s ez önmagában sokat jelent. De ennél is többet az, amit Papp Laci úgy fogalmaz, hogy végre a széthúzásból összefogás lett.

— Ha bizakodóbb vagyok most, mint bármikor kapitányságom idején, annak elsősorban ez a klubok vezetői, edzői és a válogatott irányítói közötti új és jobb kapcsolatnak köszönhető. Edzők lettek már azok a bunyósok, akik velem dolgoztak az edzőtáborokban, akik az én irányításom alatt lettek Európa-bajnokok (például Badari Tibor, Orbán László), és remélem, nem felejtik el azt, amit tőlem tanultak, és az még kevés is lenne. Biztos hozzáadják majd azt a saját többletet, aminek ökölvívótudásuk volt a biztosítéka.

A ringben egyedül kell bokszolni. De körülötte sokunknak kell összefogni ahhoz, hogy az az egy ott meg tudja állni a helyét.

S hogy így lesz-e, arról a Kapitányságom történetének még megíratlan fejezete szól majd.

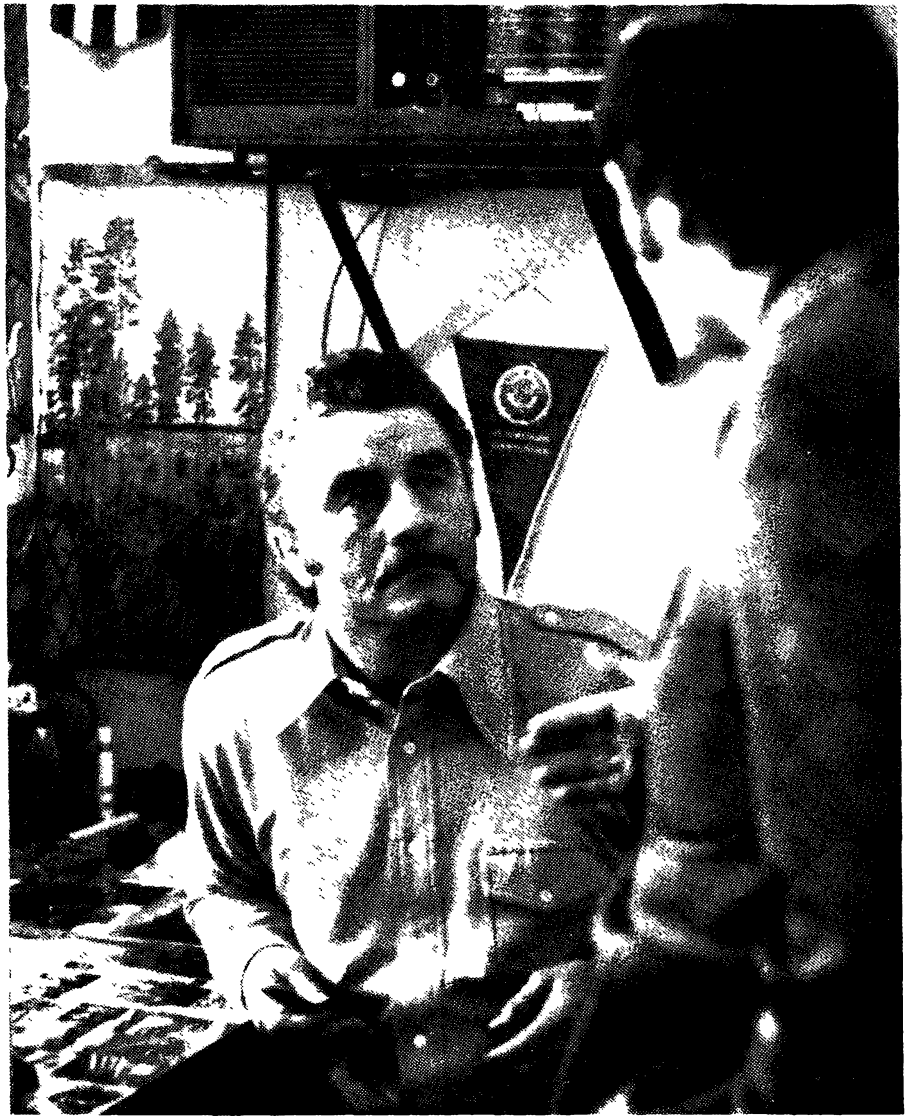

Az edzőtáborban szakmai vita zajlik

Papp László mérlege
3 olimpián, 8 EB-n 31 érem

Papp László 1969-től, amióta átvette a magyar válogatott szakmai irányítását, 3 olimpiára és 8 Európa-bajnokságra vezette versenyzőit. Részt vett gárdája ezen kívül az 1974 és az 1982. évi világbajnokságon is (1978-ban nem Papp László, hanem Kellner Ferenc volt a kapitány), de ezek nem voltak eredményesek.

Papp irányítása alatt 19 magyar ökölvívó összesen 31 érmet nyert, a következő megoszlás szerint:

Olimpia:	1 arany	2 ezüst	3 bronz	összesen: 6
EB:	7 arany	5 ezüst	13 bronz	összesen: 25
Együtt:	8 arany	7 ezüst	16 bronz	összesen: 31

Papp László érmesei:

Olimpián:

Arany: Gedó György 1972.

Ezüst: Orbán László, Kajdi János, 1972.

Bronz: Botos András 1972, Váradi János és Lévai István 1980.

Európa-bajnokságon:

Arany: Gedó György 1969 és 1971, Orbán László 1969, Badari Tibor 1971, 1975, Kajdi János 1971, Csjeff Sándor 1973.

Ezüst: Botos András 1971, Nagy József 1975, Somodi Ferenc 1979, Váradi János és Alvics Gyula 1983.

Bronz: Kovács II. István 1969, Orbán László 1971, Juhász László 1973, Gedó György, Orbán Sándor 1975, Botos András 1975, Rabcsák Mihály 1975, Rózsa András és Pém László 1979, Gönczi Róbert 1981 és 1983, Molnár Tibor, Némedi Imre 1981.

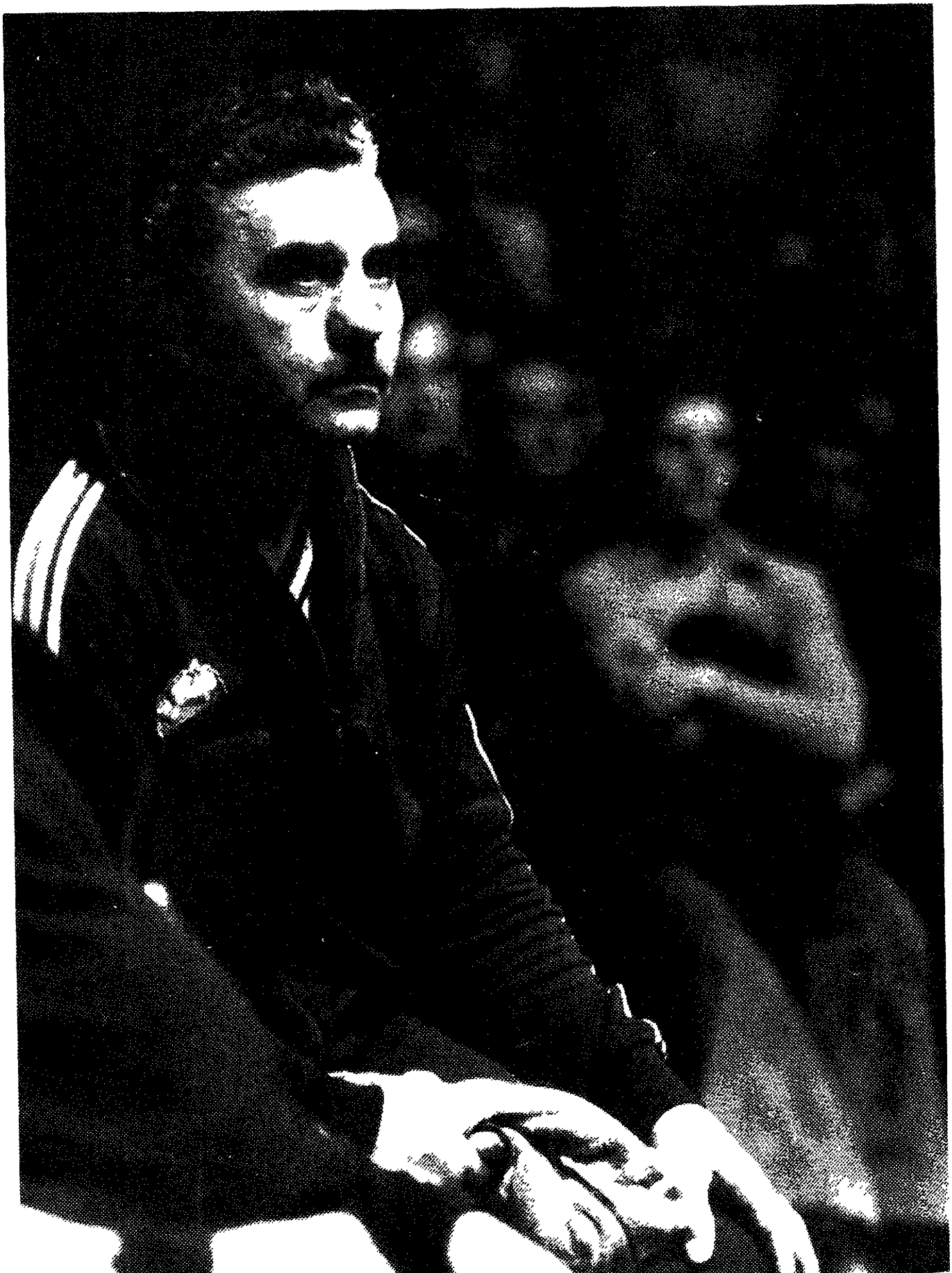

Fapp László kezében a törölközővel. Ilyenkor aggódik a magyar versenyzőért

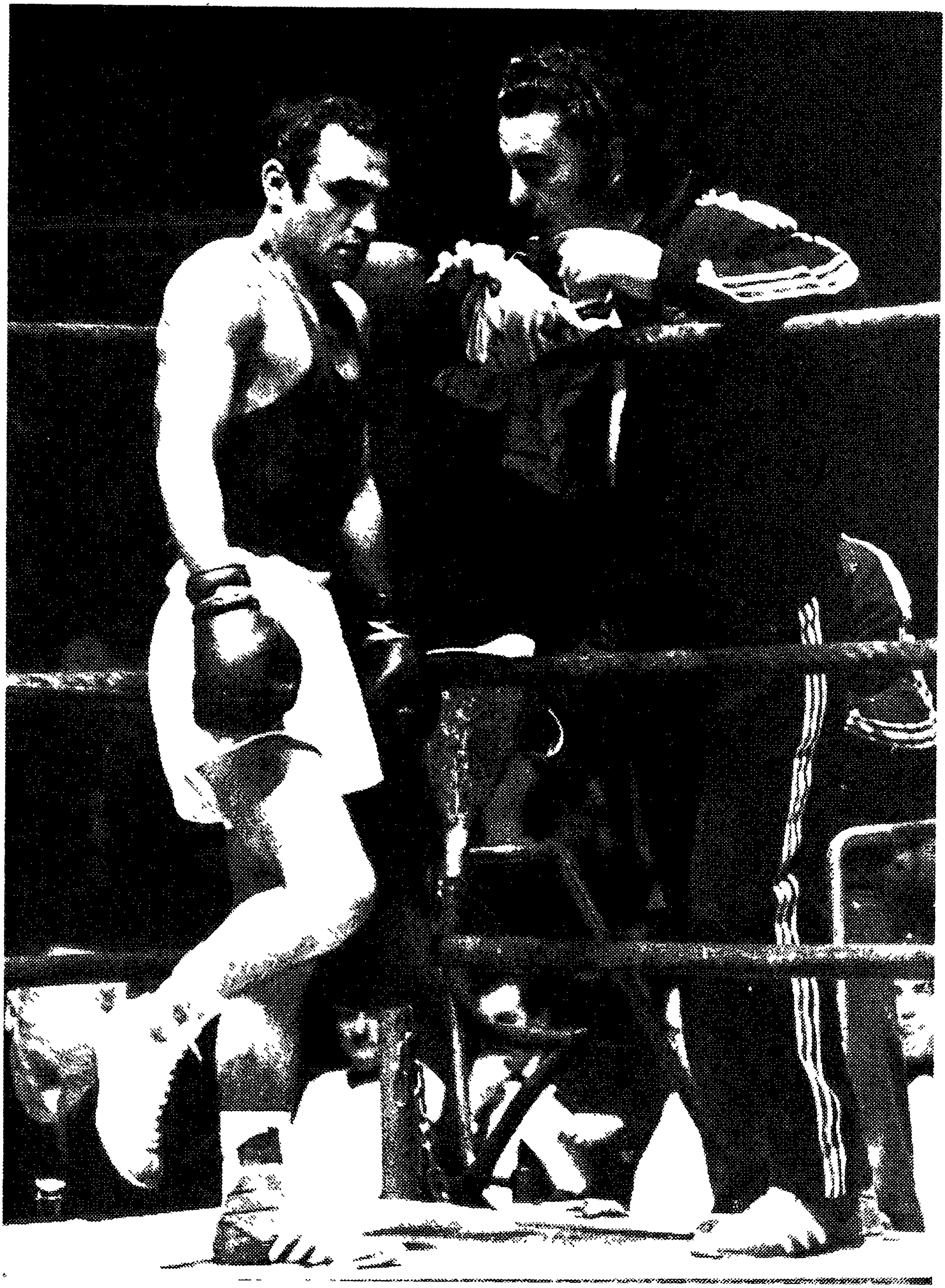

Papp László tanácsai a ringsarokban mindig is fordulópontot jelentettek egy-egy mérkőzésen

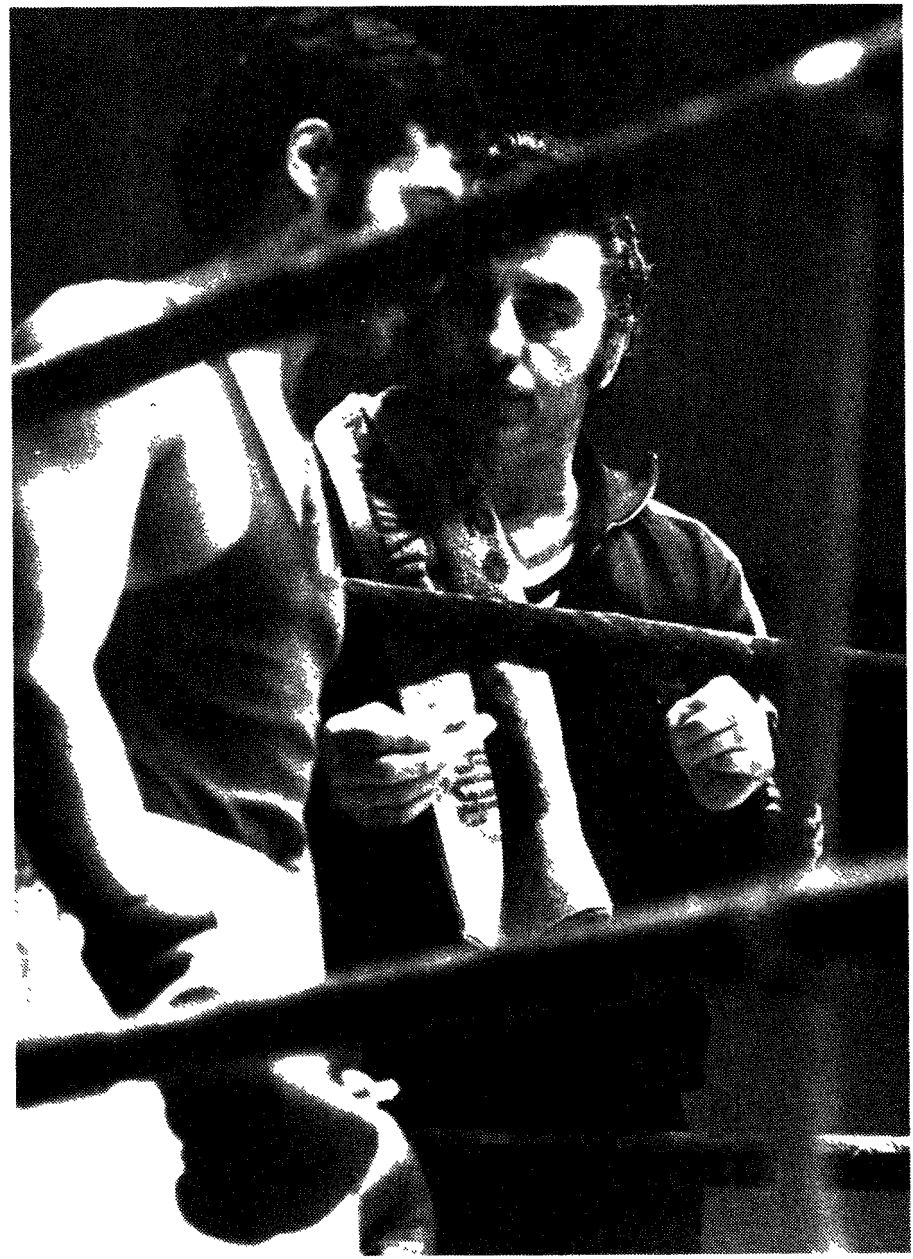

Ezúttal Botossal beszélget